

C27 – CUL3

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

16 oktober 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz aan de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, en de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de staat van de jeugdinfrastructuur in de zes faciliteitengemeenten	1
Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Claes tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uniformisering van culturele tegemoetkomingen aan personen met een handicap	3
Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de noodzaak aan extra inspanningen met het oog op de totstandkoming van de Europese digitale bibliotheek	6
Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het subsidiereglement voor eenmalige infrastructuurwerken aan verenigingslokalen	10
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de ondertiteling van films	13
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uitvoering van het Participatiedecreet	14
Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over financieringsmodellen van digitaleprojectie-infrastructuur voor de film	18

Waarnemend voorzitter: de heer Paul Delva

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz aan de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, en de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de staat van de jeuginfrastructuur in de zes faciliteitengemeenten

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, het dossier is u bekend. In mei werd het door het jeugdwerk van de zes faciliteitengemeenten aan u overgemaakt. Het geeft daarin aan dat de toestand van de infrastructuur voor jongeren in die gemeenten toch wel problematisch is. We kennen de dieperliggende redenen. Algemeen gesteld kunnen we zeggen dat de gemeentebesturen van de faciliteitengemeenten weigeren een jeugdbeleidsplan op te stellen. Dat kan ook bepaalde gevolgen hebben op het vlak van de jeuginfrastructuur, waarvoor geen of amper steun is.

Mijnheer de minister, in verscheidene debatten hierover in deze commissie en ook in antwoord op een algemene vraag van mij hebt u meer dan genoeg het belang onderstreept van goede jeuginfrastructuur voor het jeugdwerk in het algemeen. Ik zal u dus niet moeten overtuigen van het belang van mijn vraag. De vraag is wel hoe we oplossingen kunnen vinden.

De kwaliteit van de jeuginfrastructuur in Wommel, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Linkebeek, Drogenbos en Sint-Genesius-Rode is niet al te briljant, in bepaalde gevallen ondermaats en op sommige vlakken ook gevaarlijk, en dat niet alleen voor de huidige maar ook voor de toekomstige gebruikers. Er dreigen problemen te ontstaan die het voortbestaan van de jeugdwerkinitiatieven zelf op de helling zetten. Er zou iets moeten gebeuren op korte termijn. Ik denk daarbij aan een financiële injectie, zodat men verder kan. Dat kan zowel gaan over het zoeken en vinden van een nieuwe locatie als over dringende werken om de veiligheid en hygiëne te verzekeren.

We weten dat er nog niet zo lang geleden een ‘verenigingeninfrastructuurfonds’ is opgericht. Dat is zeker een vooruitgang. Of het een antwoord kan bieden op de specifieke problematiek van het jeugdwerk en de infrastructuur in de zes faciliteitengemeenten is nog maar de vraag. Het fonds is immers bedoeld voor heel Vlaanderen en niet alleen voor die gemeenten.

De provincie Vlaams-Brabant heeft zich ook in het debat gemengd. In het kader van haar strategische nota

wil ze kijken hoe ze ervoor kan zorgen dat ook in de faciliteitengemeenten voldoende jeugdruimte beschikbaar is: ruimte voor jeugdwerk, fuifruimte, speelruimte en dergelijke meer. Daarover werden nog debatten gevoerd in de provincieraad van Vlaams-Brabant. Ik weet niet wat nu de stand van zaken is. In elk geval is men daar bereid mee te zoeken naar oplossingen.

Er is een analogie met de gemeenschapscentra in de faciliteitengemeenten, die, al dan niet via vzw ‘de Rand’, rechtstreeks betoelaagd worden. De vraag is of dat ook mogelijk is voor de jeuginfrastructuur. In mijn schriftelijk ingediende vraag heb ik het ook nog over de VGC in Brussel. Er zijn modellen denkbaar om via de Vlaamse Gemeenschapscommissie bepaalde initiatieven rechtstreeks te benaderen en niet via de gemeenten.

Mijnheer de minister, mijn vragen zijn eenvoudig, maar ik besef dat het antwoord wat complexer is. Bent u bereid om, bovenop of parallel met het ‘verenigingeninfrastructuurfonds’, een eenmalige financiële steunmaatregel in overweging te nemen om het Vlaams karakter in de rand te bewaren binnen het jeugdwerk? Het gaat hier om twee zaken: het Vlaams karakter in het algemeen en de kwaliteit van het jeugdwerk in de gemeenten. Bent u bereid een duurzame oplossing uit te werken voor de jeuginfrastructuur in de faciliteitengemeenten? Ik neem aan van wel. De vraag is dan wel hoe dat moet gebeuren.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, het infrastructuurprobleem van het jeugdwerk in de zes faciliteitengemeenten in de Vlaamse rand rond Brussel is mij natuurlijk niet onbekend. In een vorige legislatuur ben ik nog verantwoordelijk geweest voor de Vlaamse rand. We hebben toen nog een aantal extra initiatieven genomen.

Op mijn vraag schreef het Agentschap Sociaal-cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen een nota over het jeugdwerk in de faciliteitengemeenten. Uit die gegevens kon ook al worden vastgesteld dat, hoewel de verenigingen op zich voldoende financiële ondersteuning krijgen voor hun reguliere werking, er zeker een aantal verenigingen zijn die kampen met een ernstig lokalenprobleem. De nota die de delegatie van vzw ‘de Rand’ en het jeugdwerk in de rand aan mijn kabinet heeft bezorgd, specificceert en illustreert uitgebreid de specifieke infrastructuurproblematiek.

Het is ondubbelzinnig waar, en ik heb dit hier ook in het parlement al meermaals aangehaald, dat een

aangepaste, veilige en degelijke infrastructuur zeker voor het jeugdwerk onontbeerlijk is. Daarom heb ik daar in mijn beleidsvoering van de voorbije jaren heel wat aandacht aan besteed. Ik stel met veel genoegen vast dat ook heel wat gemeentebesturen de voorbije jaren grondige en structurele inspanningen hebben geleverd en een echt, slagkrachtig lokalenbeleid hebben uitgewerkt.

Ik was en blijf er voorstander van om vanuit de Vlaamse overheid gerichte stimuli te geven, zowel door het ter beschikking stellen van middelen, maar zeker ook via decreten, om op het gemeentelijke niveau een volwaardig jeugd-, cultuur- en sportbeleid te kunnen blijven ontwikkelen. De decreten, en dus zeker ook het decreet op het lokaal en provinciaal jeugdbeleid, zijn zo opgesteld dat ze leiden tot een samenspel – of noem het bondgenootschap – met de lokale besturen. Maar voor de faciliteitengemeenten in de Vlaamse rand rond Brussel kan er van zo'n bondgenootschap blijkbaar nog altijd geen sprake zijn, soms zelfs integendeel.

Ter bescherming van het Vlaamse jeugdwerk werd in het decreet Lokaal en Provinciaal Jeugdbeleid rekening gehouden met de realiteit dat gemeentebesturen weigeren om een jeugdbeleidsplan in te dienen. U kent ongetwijfeld de 80 procentregel, waardoor het jeugdwerk zelf, mits gezamenlijke indiening van een jeugdwerkbeleidsplan, 80 procent van de middelen kan ontvangen die theoretisch waren voorzien voor hun gemeente. In de meeste gemeenten gaat er minder dan 80 procent rechtstreeks naar het verenigingsleven. Wat dat betreft, zitten ze in de praktijk dus wel goed.

De middelen die het jeugdwerk van de Vlaamse Gemeenschap krijgt, kunnen ook voor infrastructuur worden aangewend. Maar de toestand van de infrastructuur is zoals gezegd van zo'n omvang dat de kosten voor vernieuwing, verandering of verwerving te groot zijn om alleen te kunnen worden gedragen door de gebruikers. Hier is een subsidie en steun van de lokale overheid broodnodig om tot goede oplossingen te kunnen komen.

Daarom heb ik, speciaal aanvullend bij de al bestaande structurele aandacht via het decreet Lokaal Jeugdbeleid, vanaf dit jaar extra 1 miljoen euro recurrent beschikbaar gemaakt voor de subsidiëring van infrastructuurwerken aan lokale verenigingslokalen. Met die inspanning kom ik tegemoet aan de sterke vraag om bijkomende inspanningen te leveren voor de lokalenproblematiek.

– *De heer Dany Vandebossche treedt als voorzitter op.*

Voor de eerste twee jaren komen enkel verenigingslokalen in aanmerking die hoofdzakelijk door kinderen en jongeren worden gebruikt. Hoewel ook het jeugdwerk uit de faciliteitengemeenten gebruik kan maken van de middelen die ik ter beschikking stel voor infrastructuur

van verenigingen, moet ik tot mijn spijt vaststellen dat geen van de betrokken verenigingen een aanvraag indiende voor de ronde van 2008, waarvoor de indieningdatum 15 september 2008 was.

Er komt een nieuwe ronde. Ik heb mijn administratie gevraagd de jeugdverenigingen uit de rand uitdrukkelijk te informeren over deze subsidiemogelijkheden met het oog op het indienen van een aanvraag voor subsidiëring in 2009. De indieningdatum daarvoor is 1 november 2008. De mogelijkheid bestaat dus dat een aantal jeugdverenigingen uit de faciliteitengemeenten in de Vlaamse rand rond Brussel beslissen om op 1 november 2008 een dossier in te dienen en middelen aan te vragen.

Maar net zo goed als ik mij ervan bewust ben dat ook de 1 miljoen euro onvoldoende oplossingen biedt voor alle huidige noden op het vlak van infrastructuur, ben ik ervan overtuigd dat ook dit reglement nog geen voldoende antwoord biedt voor de specifieke huisvestingsproblemen van de jeugdverenigingen in de faciliteitengemeenten in de Vlaamse rand. Een aantal verenigingen zal pas echt geholpen zijn wanneer er een veel omvangrijkere investering gebeurt in hun lokaal. Het maximum van 20.000 euro dat men via het nieuwe reglement kan ontvangen, lijkt hier inderdaad onvoldoende.

Toch wil ik het door mij gewenste partnership met de gemeentebesturen niet zomaar verlaten. Ik wil ook geen ongewenste precedentes scheppen door gemeentebesturen die bewust terughoudend zijn om hier op te treden, extra te belonen door als Vlaamse overheid de verantwoordelijkheid over te nemen. We moeten erover waken dat we de onverantwoordelijkheid van die gemeenten niet gaan belonen. Aan de andere kant moeten we hier ook geen spelletjes spelen op de kap van de lokale verenigingen. U begrijpt dat het hier dus niet alleen, maar óók over een middelenprobleem gaat.

Ik heb mij voorgenomen om in de ronde van november, indien er goede dossiers binnenkomen vanuit de Vlaamse rand, voorrang te geven aan die dossiers, gelet op het feit dat er een criterium regionale spreiding is. Maar dat moet uiteraard gebeuren binnen het huidige reglement. Ze moeten dan vanzelfsprekend ook positief worden beoordeeld door de beoordelingscommissie.

Zeker wat jeugdclubs betreft, lijkt het mij mogelijk, indien het over een goed project met regionale spreiding gaat, dat er nog een project kan worden ingediend dat we kunnen bekijken binnen de mogelijkheden van het Fonds Culturele Infrastructuur. Maar daarvoor moet er dus een dossier worden ingediend dat beantwoordt aan het criterium van kwaliteit en regionale spreiding. Ik zal daarover opnieuw een vergadering beleggen met de verschillende jeugdhuisen. Zij moeten uiteindelijk een dossier indienen. Ze kunnen daarin

gestimuleerd en begeleid worden, maar de aanvraag moet uiteindelijk wel door hen zelf gebeuren.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, ik hoop inderdaad dat er dankzij de 'warme aandacht' van de administratie en het kabinet voor dat deel van de sector, een grotere respons komt en dat er meer dossiers zullen zijn.

Ik waardeer de mogelijkheid om jeugdwerkingen met een regionale uitstraling op te nemen in het Fonds Culturele Infrastructuur, natuurlijk op voorwaarde dat de dossiers in orde zijn en dat volgens de regels van de kunst wordt gewerkt.

Ik besef dat dit moeilijk is, maar ik hoop dat we een goed evenwicht kunnen vinden tussen enerzijds de institutionele logica die zegt dat we de slechte gemeenten niet moeten belonen door het jeugdwerk rechtstreeks te subsidiëren, ook qua infrastructuur, anderzijds de soms heel acute vraag van het jeugdwerk op het terrein, die we niet onbeantwoord mogen laten, daar het jeugdwerk soms wordt gegijzeld door die gemeenten.

Uw antwoord biedt zowel naar inhoud als naar toon perspectieven op dit vlak. Ik hoop dat een aantal dossiers met de volgende trein meegenomen kunnen worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Claes tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uniformisering van culturele tegemoetkomingen aan personen met een handicap

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, hier in de commissie voor Cultuur vertellen dat cultuurparticipatie belangrijk is, is wellicht overbodig, maar ik wil u ook wijzen op het belang van cultuurparticipatie voor bepaalde doelgroepen. We merken dat er op het vlak van de cultuurparticipatie door personen met een handicap, in het verleden heel wat initiatieven werden genomen, maar op een ongecoördineerde manier. Provinciebesturen namen diverse initiatieven waardoor het zowel voor de gebruikers, de begeleiders als voor de culturele instellingen moeilijk is om te weten welke kaarten en welke betoelaging toegestaan zijn.

Ik stel deze vraag omdat ik iemand aan de lijn had van een culturele instelling. Die persoon vertelde me dat

men er absoluut niet meer aan uit kan. Zeker wanneer er studenten aan de kassa zitten, weten ze niet welke betoelaging toegestaan is of welke vrijkaarten gegeven mogen worden aan personen met een handicap.

In Limburg kan men gebruik maken van de Eurecard voor personen met een handicap. Met die kaart verkrijgt men kortingen voor toeristische, culturele of sportieve activiteiten in Aken, Nederlands-Limburg, Belgisch-Limburg, de provincie Luik, de Duitstalige gemeenschap van België en in een aantal Duitse regio's.

Personen met een handicap wonend in Limburg of Vlaams-Brabant, hebben een begeleiderspas voor culturele en sportieve evenementen. Ze betalen één kaartje, maar mogen met twee binnen. De begeleider kan dus gratis mee. In Oost-Vlaanderen heeft men nog een andere kaart, de CAS-kaart. Daarmee kunnen mensen met een handicap gedurende 1 jaar verschillende sporttakken beoefenen. In West-Vlaanderen worden rolstoelfietsen te huur aangeboden. De provinciebesturen nemen dus een veelheid aan initiatieven.

Mijnheer de minister, in het licht van het Participatiedecreet stel ik daarover een vraag aan u, want u bent bevoegd voor de cultuur. Het probleem zou natuurlijk al gedeeltelijk opgelost worden met een eenvormige kaart, een officieel bewijsstuk voor mensen met een handicap. Een dergelijke kaart zou een belangrijk hulpmiddel kunnen zijn voor het toekennen van bijvoorbeeld culturele kortingen. Ik zou graag van u vernemen of er in het kader van het Participatiedecreet concrete initiatieven werden genomen ter bevordering van de toegankelijkheid van culturele evenementen voor personen met een handicap.

Kan, naar het voorbeeld van Limburg en Vlaams-Brabant, de begeleiderspas een plaats krijgen binnen de maatregelen van het Participatiedecreet? Kan de Eurecard, die in Limburg samen met de Euregio werd ontwikkeld, een plaats krijgen binnen de maatregelen het Participatiedecreet? Erkent u de nood aan een soort uniforme Vlaamse culturele pas voor personen met een handicap? Dat zou natuurlijk een oplossing zijn.

Ik ben zelf gedeputeerde geweest en ik weet natuurlijk dat elke provincie en elke deputatie de vrijheid heeft om zelf initiatieven te nemen, maar het moet toch perfect mogelijk zijn dat u als minister van Cultuur probeert om samen met de gedeputeerden bevoegd voor de cultuur, te komen tot een afstemming van de verschillende bestaande kaarten of om met hen een soort van convenant te sluiten zodat er wat meer eenvormigheid komt.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heet het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ondersteun de vraag van

mevrouw Claes. Ik onderschrijf ook volledig de nood aan een harmonisering van de verschillende soorten passen in de verschillende sectoren. Mensen die aan de ingang zitten, weten nu niet goed hoe alles werkt. Het is dus erg belangrijk dat een en ander wordt geïniformiseerd.

Ik heb nog een vraag in dat verband. We zouden ook moeten bekijken of het mogelijk is om een pas te ontwikkelen voor de begeleiders van de mensen met een handicap. Er zijn mensen die een enorme fysieke beperking hebben en die bijvoorbeeld niet zelfstandig kunnen eten of niet zelfstandig naar het toilet kunnen gaan. Om een uitstap te maken, hebben ze een begeleider nodig en die moet nu soms extra betalen. Ik denk ook aan een tolk Vlaamse Gebarentaal voor dove mensen of aan een begeleider voor blinde mensen.

Er is dus een uniform systeem nodig ter zake, zodat mensen met een handicap kunnen bewijzen dat de persoon die hen vergezelt echt een begeleider is en niet zomaar iemand die mee wil profiteren en binnenglippen. Soms krijgen die mensen immers het verwijt dat ze voor de prijs van één met twee naar binnen gaan, maar dat is niet aan de orde: zonder begeleiders kunnen ze immers misschien gewoon niet op stap gaan.

Mijnheer de minister, u weet dat het Vlaams Parlement het Gelijkekansendecreet van minister Van Brempt heeft goedgekeurd. Dat is een bijzonder belangrijk decreet voor de participatie van mensen met een handicap in alle domeinen van het leven. Wat zult u doen om dat decreet bekend te maken in alle sectoren, zoals de sport- en de cultuursector? Dat is heel belangrijk voor mensen met een handicap. Ze willen graag evenementen bijwonen, zoals Omloop Het Volk. U kent misschien de vzw Intro al. In samenwerking met die vzw worden veel inspanningen gedaan om organisatoren te bereiken en met hen te bekijken hoe ze grote evenementen toegankelijk kunnen maken voor mensen met een handicap. Die vzw levert echt goed werk, maar ik weet niet of die bekend is in de diverse sectoren. Ik heb toch al gemerkt dat er veel onwetendheid bestaat. Ik wil u niet met de vinger wijzen, maar veel mensen weten niet dat die vzw bestaat. De vzw heeft ondertussen al heel wat knowhow opgebouwd. We hoeven niet opnieuw het warme water uit te vinden: die vzw bestaat en kan pasklare ondersteuning bieden. Welke inspanningen kunt u doen om die vzw bekender te maken in het circuit en dus ook het leven voor mensen met een handicap aangenamer te maken?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, om op de eerste vraag van mevrouw Claes te antwoorden, wil ik iets ruimer kijken dan het huidige Participatiedecreet. Dit decreet is vanaf 2008 in voege. Het subsidieonderdeel voor projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur,

jeugdwerk of sport richt zich onder meer specifiek op personen met een handicap. In 2007 vormde de doelgroep van personen met een handicap ook al een prioriteit binnen het participatiereglement.

In het kader van die projectenregeling in het participatiereglement en nu in het decreet, heb ik de voorbije jaren diverse initiatieven ondersteund ter bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen met een handicap. Van deze projecten werken er een aantal specifiek met betrekking tot toegankelijkheid. Ik geef u enkele concrete voorbeelden. In 2007 hebben we twee projecten ondersteund die specifiek werkten aan het toegankelijk maken van voorstellingen en het informeren van de culturele sector hierover. De projecten gingen uit van Cultuurcentrum De Steiger uit Menen en de vzw Toegankelijkheidsbureau. Beide projecten ontvingen een subsidie van 10.000 euro.

Diverse muziek- en dansfestivals nemen bijzondere maatregelen opdat de toegankelijkheid van het evenement voor personen met een handicap gewaarborgd is. Dranouter, Sfinks, Afro-Latino, Boombalfestival en Wild in 't Park ontvingen hiervoor in 2008 een projectsubsidie binnen het Participatiedecreet. Het gaat om een totaalsubsidie van 275.000 euro voor die projecten, maar dat behelst uiteraard niet enkel het onderdeel van de toegankelijkheid voor personen met een handicap. Dranouter en Sfinks ontvingen ook in 2007 een subsidie van elk 120.000 euro voor onder meer deze bijzondere maatregelen.

Veelal, en dan kom ik meteen tot de vraag van mevrouw Stevens, werden de opgesomde initiatieven gerealiseerd in samenwerking met vzw Intro. Die organisatie heeft als basisdoelstelling het toegankelijk maken van evenementen, voorstellingen, manifestaties enzovoort voor mensen met een auditieve, fysieke, visuele of verstandelijke handicap, en voor mensen met autisme. Hiervoor verleent Intro advies op maat aan de organisatie, en biedt ze ondersteuning bij de praktische opbouw van een evenement. Binnen het Participatiedecreet voorziet ik in de mogelijkheid om organisaties met een specifieke expertise opdrachten toe te kennen om die knowhow voor het verenigingsleven in te zetten, opdat de slagkracht van het verenigingsleven erdoor groter zou worden. Ik specificeer die opdrachten in het uitvoeringsbesluit, onder meer door het ondersteunen van verenigingen in de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector om situaties van armoede en uitsluiting aan te pakken.

De expertise en knowhow die vzw Intro in huis heeft, blijkt noodzakelijk om de uitsluiting van personen met een handicap bij evenementen, voorstellingen en dergelijke in de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector van de baan te helpen. De organisatoren zelf beschikken niet over die expertise, Intro wel. Ik zal daarom nog in 2008 vanuit het Participatiedecreet hierover een

overeenkomst afsluiten met vzw Intro, om de expertise van die vereniging te ontsluiten en organisaties uit de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector te ondersteunen. In die zin wordt Intro een expertisecentrum voor cultuur, jeugdwerk en sport op dat terrein. De vereniging zal als dusdanig dan ook worden erkend en ondersteund.

Mevrouw Claes, uw volgende drie vragen zal ik samen behandelen. U gaat in op de mogelijkheid om concrete passen, zoals de Eurecard en de begeleiderspas, te introduceren in Vlaanderen, en om een Vlaamse culturele pas voor personen met een handicap te realiseren. U zei ook dat een 'geïntegreerde pas' mogelijk zou zijn via een convenant met, bijvoorbeeld, de provinciebesturen. De vraag naar een Vlaamse cultuurpas of Vlaamse vrijetijdspas is in deze commissie de afgelopen jaren al meermaals gesteld. Het gaat daarbij meer bepaald over de groep mensen voor wie de financiële drempel de eerste belemmering vormt voor hun vrijetijdsparticipatie, namelijk mensen in armoede. Zij zijn al lang vragende partij naar een algemene kortingskaart in Vlaanderen voor iedereen, zodat er geen 'stigmatiserende' passen meer zouden moeten bestaan die hen aan de kassa het stigma bezorgt 'arm' te zijn. Op deze vrijetijdspas zou dan voor elke burger zijn of haar korting opgenomen zijn. De kortingen zouden gelden voor jongeren, voor mensen in armoede, voor gezinnen, voor personen met een handicap, voor ouderen enzovoort, al dan niet gecumuleerd.

De vraag naar een kortingpas, die ruimer is dan een culturele pas én ruimer dan voor één bepaalde doelgroep, is er dus al enige tijd en is door de Vlaamse Regering opgepikt. In het regeerakkoord engageert de Vlaamse Regering zich namelijk tot het onderzoeken van de mogelijkheden om een dergelijke algemene vrijetijdspas te realiseren. De voorbije jaren zijn in de veelvuldige bilaterale contacten met de federale overheid, aan de hand van simulaties binnen mijn administratie en in overlegmomenten met verschillende doelgroepen, de praktische knelpunten en financiële implicaties van een dergelijk een systeem op tafel gelegd. CultuurNet Vlaanderen publiceerde hierover een dossier.

Ook zijn een aantal steden en gemeenten gestart met proefprojecten. Zo heeft de stad Antwerpen een onderzoekstraject uitgevoerd en ontwikkelde de Nederlandse gemeente Ede een concept voor een vrijetijdskaat. Er is dus al wat materiaal voorhanden onder de vorm van mini-onderzoekjes, proefprojecten en ophijstingen van verwachtingen. Ik heb daarom een opdracht uitgeschreven om op basis van dit materiaal en de bestaande expertise een verkenning te houden naar de mogelijkheden van een kortingskaart.

Meer concreet omvat dit onderzoek vijf opdrachten, te beginnen met een algemene kosten-batenanalyse van een kortingskaart, met aandacht voor de technische, financiële, organisatorische en maatschappelijke aspecten. Tot nu zei

men dat dit technisch niet kon. Er wordt echter met rasse schreden vooruitgang geboekt. Ik wil met alles klaar zijn op het moment dat de laatste technische hindernis uit de weg is geruimd. Daarnaast moet er een kritisch onderzoek gevoerd worden in verband met recente initiatieven, zoals in Ede, met de sterktes en zwaktes van de systemen. Ook moet onderzocht worden of bestaande kaarten – de identiteitskaart, de SIS-kaart – als drager kunnen fungeren. In dit kader moet worden nagegaan welke andere overheden betrokken partij zijn bij de verdere uitwerking. Er moet ook worden onderzocht hoe bepaalde persoonsgegevens op de chip kunnen worden aangebracht om recht te hebben op eventuele kortingen en de wijze waarop dit – met respect voor de privacy – ook concreet bij kortingenbieders kan worden toegepast. Ten slotte moet worden nagegaan welke instantie – en in eerste instantie is dat het OCMW – bij het aanbrengen van deze gegevens kan worden ingeschakeld. Het onderzoek zelf wordt op dit moment afgerond en de onderzoeksresultaten zullen me nog dit najaar bereiken. Op basis van deze gegevens en in overleg met de betrokken organisaties en vertegenwoordigers uit sectoren zullen we een duidelijk plaatje kunnen uittekenen van de mogelijkheden en vereisten om de vrijetijdspas effectief te realiseren. Ik verwacht de resultaten voor het einde van het jaar. Het is mijn uitdrukkelijke bedoeling om in het begin van volgend jaar een duidelijk plan voor te leggen.

Mevrouw Claes, met mijn laatste antwoord wil ik ook aangeven hoe het zit met het convenant. Indien we erin slagen om met een dergelijke kortingskaart van te start te gaan, dan is het niet nodig convenants af te sluiten met de verschillende provincies. We hebben dan te maken met een geïntegreerd project.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik hoop alleszins dat het onderzoek van dit najaar inderdaad zal leiden tot de implementatie van het systeem. Niet alleen personen met een handicap, maar ook andere doelgroepen hebben heel wat problemen met de financiële consequenties van de participatie aan cultuur- en sportmanifestaties. U geeft in uw antwoord ook al aan er voor een allesomvattend voorstel heel wat tijd nodig is. Indien het niet zo vlot loopt en het systeem volgend jaar niet geïntroduceerd kan worden, kan er misschien toch met convenants worden gewerkt.

Minister Bert Anciaux: Ik zal zeker rekening houden met uw suggestie.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord en uw wil om een inspanning te leveren om vzw Intro te valoriseren, te

erkennen en de kans te geven om hun expertise in de culturele en andere sectoren verder uit te bouwen. Ik zal het dossier zeker blijven opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Ik zou nog even willen ingaan op de begeleiderspas. Ik weet niet of die in het onderzoek mee is opgenomen. Het gaat toch wel om een specifieke zaak voor mensen die een begeleider nodig hebben voor bepaalde activiteiten. Gisteren had ik het toevallig nog met mevrouw Stevens over de uitzending 'De Grens Voorbij'. Men ziet daar heel duidelijk dat de man die gehorgestoord is het heel moeilijk heeft om in die groep mee te participeren omdat hij geen tolk kan meenemen. Dat toont toch wel aan dat die begeleider echt noodzakelijk is om mee te doen aan, in dit geval, sport- of cultuuractiviteiten. Mijnheer de minister, kunt u voor de vuist zeggen of ook de specificiteit van die begeleiders mee is opgenomen in het onderzoek? Indien niet, zou dat nog kunnen gebeuren?

Minister Bert Anciaux: Eerst en vooral moet ik u zeggen dat ik het niet eens ben met uw uitgangspunt. De man in kwestie draait naar mijn gevoel erg goed mee in de groep. Hij speelt zelfs een onvoorstelbaar belangrijke rol.

Mevrouw Sonja Claes: Hij heeft het wel moeilijk.

Minister Bert Anciaux: Dat klopt, maar ik ben van mening dat hij op een onvoorstelbaar positieve manier meedraait in die groep. Ik neem aan dat dat niet wordt betwist.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik ben het er volledig mee eens dat de persoon in kwestie – zijn naam is Jef – goed meedraait in die groep omdat de groep zijn fysieke kracht kan gebruiken. We moeten echter niet alleen kijken naar het fysieke aspect. Het is ook belangrijk dat hij wordt betrokken bij de sociale communicatie. Ik twijfel er niet aan dat die groep een inspanning levert om Jef te betrekken bij de activiteiten. Feit is wel dat die persoon doof is en de anderen niet. Ik heb hetzelfde probleem. In een groep kan ik niet volgen, punt aan de lijn. Ik wil wel liplezen, maar het gaat niet. Dat is juist het probleem en ook zijn frustratie. Voor de groep geldt dat trouwens ook.

Wat we op televisie ook niet zien, is wat er gebeurt als de camera's stoppen met draaien. 's Avonds is er bijvoorbeeld een kampvuur. Ik heb dat zelf ook ervaren toen ik vroeger mee op kamp ging met de KSA. Ik haatte die activiteit rond het kampvuur omdat het volledig donker was. Voor horenden was het gezellig, maar ik kon in het donker niet liplezen. Ik weet toevallig dat Jef tijdens de opname van dat programma altijd vroeg naar

bed ging. 's Ochtends stond hij altijd fris op terwijl de anderen uitgeput waren omdat ze nog lang hadden nagepraat bij het kampvuur.

Dat sociale aspect, het gewoon genieten, is ook belangrijk. Hij heeft zelf gezegd dat het de moeilijkste tijd van zijn leven was. Gedurende drie weken kon hij ook niet weg, hij zat daar vast. Hij moest samenleven in een groep en begreep de mensen niet.

Ik begrijp niet waarom het productieteam hem niet de kans heeft gegeven een tolk mee te nemen. Tegen een rolstoelgebruiker wordt toch ook niet gezegd dat hij mee mag maar dat hij zijn rolstoel thuis moet laten! Hetzelfde geldt voor iemand die met krukken gaat of een prothese heeft.

Een tolk is een mens, maar ook een 'hulpmiddel' om iemand te laten participeren in een groep. Waarom wordt dan gezegd dat de tolk niet mee mag? Ik weet dat die groep een psycholoog en een dokter heeft meegenomen. De begeleider kan perfect op de achtergrond blijven, en hoeft niet mee in beeld te worden gebracht.

Het programma is mooi in beeld gebracht. Toch wil ik er enige kanttekeningen bij plaatsen. We moeten het ook niet al te rooskleurig voorstellen.

Minister Bert Anciaux: Binnen de mogelijkheden van een dergelijke vrijetijdskaart moet een begeleider een vrijkaart kunnen krijgen. Dat lijkt me niet zo'n groot probleem. Ik ga ervan uit dat het probleem van de begeleider mee in het onderzoek wordt opgenomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk de Kort tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de noodzaak aan extra inspanningen met het oog op de totstandkoming van de Europese digitale bibliotheek

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in november van dit jaar moet de Europese digitale bibliotheek, onder de naam Europeana, op het internet open gaan. Hiermee wordt de culturele diversiteit van Europa in de vorm van boeken, muziek, schilderijen, foto's en films voor alle burgers toegankelijk via een muisklik op één enkele portaalsite. De EU-lidstaten moeten echter nog meer inspanningen leveren voor het beschikbaar stellen van digitale versies van werken van culturele instellingen

in heel Europa, zo liet de Europese Commissie in een mededeling weten.

Dankzij het digitaliseren van culturele werken kunnen Europeanen toegang krijgen tot het materiaal van musea, bibliotheken en archieven in het buitenland, zonder dat ze daarvoor hoeven te reizen of honderden bladzijden moeten doorploegen om bepaalde informatie te vinden. Alleen al de bibliotheken in Europa bevatten meer dan 2,5 miljoen boeken, maar slechts 1 percent van het archiefmateriaal is in digitale vorm beschikbaar. Daarom roept de Commissie de lidstaten op zich harder in te spannen om gedigitaliseerde werken online beschikbaar te maken voor de Europeanen, zodat zij daar digitaal in kunnen zoeken voor studie, werk of hun plezier.

De Europese Commissie zal zelf in 2009 en 2010 ongeveer 120 miljoen euro beschikbaar stellen voor de verbetering van de toegang online van het Europese culturele erfgoed. Op dit moment verstrekken de meeste lidstaten slechts op kleine schaal en gefragmenteerd middelen voor digitalisering.

Naast het opvoeren van de digitaliseringscapaciteit roept de Europese Commissie de lidstaten ook op om samen te werken met de privésector. Er moeten niet alleen meer middelen voor digitalisering worden uitgetrokken. De lidstaten moeten ook de nodige kennis over methoden, technologieën en ervaring voor het bewaren van digitaal materiaal opdoen. Er moeten eveneens gemeenschappelijke normen worden ingevoerd om verschillende informatiebronnen en gegevensbanken geschikt en bruikbaar te maken voor de Europese digitale bibliotheek. Tot slot moeten ook de problemen in verband met copyright en de zogenaamde ‘verweesde werken’ worden opgelost.

Mijnheer de minister, in welke mate en op welke manier zal de Vlaamse Regering een bijdrage leveren aan de inspanningen die volgens de Europese Commissie nodig zijn om de Europese digitale bibliotheek Europeana te realiseren? Welke timing en planning zal daarbij worden gehanteerd?

Welke inspanningen werden tot dusver geleverd om de collecties van de Vlaamse culturele instellingen te digitaliseren en online beschikbaar te stellen? In hoever bestonden er op dat vlak al contacten en afstemming met andere culturele instellingen in Europa met het oog op samenwerking en bundeling van hun digitale collecties? Hoe is het gesteld met de kennis over methoden en technologieën van de Vlaamse culturele instellingen voor het bewaren van digitaal materiaal? Welke initiatieven werden op dat vlak al genomen?

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mijnheer de minister, als ik het goed heb, wordt het hele Europeanaproject begeleid

door enerzijds een expertengroep en anderzijds een high-levelgroep. Op welke manier leveren de instellingen behorende tot de Vlaamse Gemeenschap daar ook een bijdrage aan?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, als onderdeel van de internationale 2010-strategie voor een informatiemaatschappij wordt er in Europa sinds enkele jaren werk gemaakt van een Europese Digitale Bibliotheek, kortweg Europeana. Europeana moet de gemeenschappelijke digitale toegangspoort worden voor de collecties van bibliotheken, archieven en musea uit heel Europa. Het prototype zal in november worden gelanceerd en toegang verlenen tot minstens 2 miljoen objecten.

Het is een ambitieus project dat inspanningen vereist op Europees en nationaal vlak. Het is ook een project van lange adem dat stilaan meer en meer tastbare resultaten oplevert. De aard van de ontwikkelingen en de daaraan verbonden kostprijs vragen om een inspanning over de beleidsdomeinen heen. De technische aspecten van Europeana zijn zeer complex. Het is dan ook niet altijd evident om door de bomen het bos te zien.

Voor het cultureel-erfgoedbeleid in Vlaanderen heb ik in de voorbije jaren voorrang gegeven aan de noodzakelijke uitbouw van het veld. Het veld is nu stilaan klaar om in te zetten op de digitalisering en online ontsluiting van het culturele erfgoed.

Mijnheer de Kort, omdat u me vraagt welke bijdrage de Vlaamse Regering zal leveren aan Europeana, lijkt het me nuttig even stil te staan bij de inspanningen die volgens de Europese Commissie nodig zijn. Deze werden door de Commissie geïnventariseerd in de raadsconclusies over digitalisering en online-toegankelijkheid van cultureel materiaal en digitale bewaring uit 2006. De verwachte inspanningen zijn, alweer, divers en complex van aard. Het betreft onder meer het uittrekken van meer middelen voor digitalisering, meer coördinatie en samenwerking, het in kaart brengen en waar mogelijk wegnemen van belemmeringen inzake het auteursrecht, het opzetten van publiek-private samenwerking enzovoort.

In de recent gecommuniceerde mededeling van de commissie, ‘Het Europese culturele erfgoed met muis-klik’ uit 2008, werden de raadconclusies verder verfijnd tot de volgende concrete acties. Eén: het opzetten van financiële bronnen en kwantitatieve doelstellingen voor de digitalisering van het erfgoed. Twee: het realiseren van een degelijke steun van de lidstaten voor Europeana, variërend van de financiering, over het opzetten van nationale inzamelingspunten voor content, tot afspraken over standaardisering. Drie: het

installeren van juridische en praktische mechanismen ter vergemakkelijking van de digitalisering en de toegankelijkheid. Vier: het opbrengen van de nodige aandacht gevraagd voor de financiële en organisatorische aspecten van digitale bewaring.

Mijnheer De Bruyn, Vlaanderen maakt via het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media deel uit van de Europese expertengroep die werd opgericht in functie van de opvolging van de voornoemde raadconclusies en het uitwisselen van goede voorbeelden. Vlaanderen rapporteerde aan de Europese Commissie in februari 2008 over de geleverde inspanningen via het Belgische rapport dat online kan worden geraadpleegd via de Europese portaal-site over de Europese Digitale Bibliotheek.

Ik wil graag een aantal acties toelichten en in de kijker zetten. In 2007 werd, onder meer op mijn vraag, beleidsdomeinoverschrijdend overleg opgestart tussen het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en het departement Economie, Wetenschap en Innovatie, met het oog op het in kaart brengen van de thematiek van de digitalisering, online ontsluiting en digitale archivering van het culturele en wetenschappelijke erfgoed. Het overleg moet uitmonden in een stevig advies voor de respectievelijke vakministers en de volgende regering.

Binnen mijn eigen departement is er een deskundige ambtenaar bijna voltijds bezig met e-cultuur. Voor de problematiek van het digitale culturele erfgoed wordt zij bijgestaan door collega's uit het agentschap Kunsten en Erfgoed.

In 2007 en 2008 namen ook tal van Vlaamse erfgoedinstellingen deel aan EU-onderzoeksprojecten die direct of indirect bijdragen tot Europeana. Het spreekt voor zich dat deze projecten naast de technische implementatie van metadatastandaarden, eveneens bijdragen tot de kennisopbouw en -deling.

Belangrijk is ook de keuze die we maakten om binnen het Cultureel-erfgoeddecreet de bepaling in te voeren die ervoor moet zorgen dat er bij digitaliseringsinitiatieven steeds wordt gewerkt met de voor de hand liggende internationale standaarden. Daardoor zal bij alle collectiebeherende cultureel-erfgoedinstellingen in de beheersovereenkomst een clausule worden opgenomen waarbij ze worden aangespoord om er bij de digitalisering van hun cultureel erfgoed, op collectie- en op stukniveau, voor te zorgen dat internationaal erkende inhoudelijke en technische metadata worden gebruikt, zodat hun gegevens uitwisselbaar worden met de gegevens van andere instellingen en zodat ze beschikbaar worden voor overkoepelende systemen zoals Europeana.

Eind vorig jaar gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de opstart van het project BOM-Vlaanderen. Dit grootschalige project verenigt een groot aantal

stakeholders uit de media-, cultuur- en onderzoeksweld en draagt het potentieel daadwerkelijk een aantal concrete stappen voorwaarts te zetten inzake de problematiek van de digitale distributie en archivering van het audiovisuele erfgoed. Bovendien beloven de uitkomsten, onder meer zichtbaar via de te ontwikkelen demonstrator, de problematiek van de digitalisering, de online ontsluiting en digitale archivering van ons erfgoed verder en misschien wel blijvend op de beleidsmatige agenda te zetten.

In de steunovereenkomst van dit onderzoeksproject werd de strategische doelstelling opgenomen dat de comptabiliteit met Europese initiatieven kaderend binnen de Europese digitale bibliotheek wordt gewaarborgd. Met het onderzoek is een bedrag van ruim 4 miljoen euro gemoeid. Eind 2007 werd ook het onderzoek 'Breedband voor Cultuur' opgeleverd, dat onder meer inging op de nood aan breedband voor het transport van grote hoeveelheden data.

Voor de nabije toekomst wil ik graag volgende initiatieven vermelden. In opvolging van het Cultureel-erfgoeddecreet werd onlangs de Vlaamse Erfgoedbibliotheek opgestart, die een rol zal opnemen in de samenwerking en digitaliseringsinitiatieven binnen de sector van de bewaarbibliotheken. Er werd ook opdracht gegeven voor een onderzoek naar de financieringsmogelijkheden en -modellen voor de digitalisering van het culturele erfgoed door het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Ook moet een korte overzichtsstudie over het auteursrecht in de digitale samenleving de overheid meer houvast kunnen bieden.

Ik vermeld ook graag de opstart van een haalbaarheidsstudie voor de ontwikkeling van een digitaal depot in kader van de beleidsontwikkelingen rond de openbare digitale bibliotheek.

Het spreekt voor zich dat de participatie van erfgoedactoren aan mogelijke nieuwe en relevante onderzoeksprojecten wordt aangemoedigd. In dat verband vermeld ik ook nog het nieuwe Europese subsidieprogramma. Op dat programma zijn er diverse subsidielijnen waarbinnen er collecties kunnen worden gedigitaliseerd en er aldus aansluiting met lopende onderzoeken kan worden gevonden. Mijn diensten verkennen deze mogelijkheden samen met het departement Economie, Wetenschap en Innovatie, en moedigen erfgoedactoren in Vlaanderen aan om in te stappen. Het is immers zo dat de lidstaten niet zomaar aanspraak kunnen maken op het geld dat de Europese Commissie ter beschikking stelt. Dit kan enkel door zich in specifieke projectlijnen in te schrijven.

Wat uw vraag naar timing en planning betreft, hoop ik dat ik met mijn antwoord al duidelijk heb gemaakt dat Vlaanderen vandaag al diverse inspanningen levert

voor het Europeanaproject. De timing en de planning van Europeana zullen weliswaar mee bepaald worden door de middelen die de diverse lidstaten kunnen en willen toekennen aan dit initiatief. Momenteel zijn de contouren van de gevraagde financiering evenwel nog niet helemaal duidelijk. Wellicht wordt dit een agendapunt voor de volgende Europese ministerraad van Cultuur, die plaatsvindt in november.

Zoals reeds gesteld, zijn de uitdagingen complex en veelvuldig. Het staat buiten kijf dat een werkelijke vooruitgang in deze thematiek niet alleen een aanzienlijke meervraag naar middelen zal genereren, maar ook vraagt om een beleidsdomein- en regeringsoverschrijdende aanpak. Een effectieve timing en planning voor het geheel van de te leveren inspanningen is op dit ogenblik dan ook moeilijk op te geven. Ik kan in dat verband enkel meegeven dat mijn diensten uitstekend werken. Zij participeren aan de nodige onderzoeks- en overlegplatforms die richtinggevend zijn voor het verdere verloop van Europeana en zitten daardoor op de eerste rij. Vanzelfsprekend wordt er ook overleg gepleegd met diverse actoren uit het veld. Er wordt ook geput uit lopende onderzoeksprojecten.

Om verder in te gaan op de reeds geleverde inspanningen om de collecties van de Vlaamse culturele instellingen te digitaliseren en online beschikbaar te stellen, wil ik eerst en vooral de inspanningen vermelden die, onder meer door de cellen Cultureel Erfgoed, voor de vele beeld databanken zijn gedaan. Het is uiteraard de bedoeling dat die inspanningen worden afgestemd en dat de data maximaal onderling uitwisselbaar zijn. Daarnaast wordt er ook een inspanning gedaan om deze digitale beelden in het kader van Europeana ter beschikking te kunnen stellen.

Het agentschap Kunsten en Erfgoed nam deel aan het Europese MinervaEC-project, dat zich op internationale afstemming, samenwerking en kennisdeling toespitste. Er werden experts uit de cultureel-erfgoedsector geëngageerd die in de verschillende werkpakketten werkzaam waren. Dat resulteerde in enkele mooie en voor de niet-expert bruikbare publicaties in verband met standaardisatie, de bouw van culturele websites, rechtenproblematiek, kostenbesparing enzovoort.

De eerdere versie van het standaardenhandboek werd overigens al in 2006 door mijn diensten naar het Nederlands vertaald, zodat de erfgoedsector daar volwaardig gebruik van kan maken.

Het agentschap Kunsten en Erfgoed nam eveneens deel aan het Europese MICHAEL Plus-project, dat als doel heeft een overzicht te bieden van de digitale collecties die zich op het grondgebied van de Europese lidstaten bevinden. Men kan de collecties via zoekmodules opvragen en men kan doorheen de verschillende collecties

navigeren die het project over de landsgrenzen heen verbindt. Het MICHAEL-project wordt om die reden vaak als de catalogus van Europeana gepresenteerd.

In samenwerking met FARO, het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, werd het datamodel dat het MICHAEL-project met dit doel heeft ontwikkeld, op een server geïnstalleerd, zodat de informatie over de Vlaamse digitale collecties ontsloten en bevroegbaar zal worden. Dat zal gebeuren via de website www.michael-culture.be. De op het Europese subsidieprogramma eContentplus 2006-2008 gesubsidieerde projecten EuropeanaLocal, Athena en GAMA zijn evenwel de eerste projecten die als doel hebben om collecties op itemniveau klaar te stomen om in Europeana te worden opgenomen.

In het kader van deze Europese projecten ontvangen Vlaamse cultureel-erfgoedinstellingen Europese subsidies, waarbij wel een eigen bijdrage van 20 procent wordt verwacht.

In het kader van EuropeanaLocal ontstaat er een netwerk waarin kleine cultureel-erfgoedinstellingen met hun digitale collecties op stukniveau aan Europeana kunnen bijdragen.

EuropeanaLocal wordt voor Vlaanderen door het Provinciaal Centrum voor Cultureel Erfgoed Limburg (PCCE) gecoördineerd in samenwerking met Musea Oost-Vlaanderen in Evolutie (MovE). PCCE ontvangt hiervoor een Europese subsidie van 170.080 euro.

Athena zal ervoor zorgen dat de grotere musea kunnen bijdragen met hun digitale collecties op stukniveau. Athena wordt gecoördineerd door PACKED vzw. PACKED ontvangt hiervoor 200.000 euro van Europa. Musea zoals S.M.A.K., MuHKA, Modemuseum Antwerpen, de Vlaamse Kunstcollectie en dergelijke, zullen via ATHENA een aansluiting vinden met Europeana.

Het GAMA-project zal ervoor zorgen dat audiovisuele collecties aansluiting zullen vinden met Europeana. Vlaanderen wordt in dit project door ARGOS vertegenwoordigd. Als projectpartner ontvangt ARGOS hiervoor 50.500 euro van Europa. De opname van de digitale collecties van de Vlaamse Kunstcollectie, het Stadsarchief Antwerpen, de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience en de universiteit Gent in de 'demonstrator' van Europeana, werd gefaciliteerd door het coördinerende project EDLnet, eveneens gesubsidieerd binnen het eContentPlus-programma.

Er wordt eveneens bekeken hoe op termijn vzw Lukas, Archiefbank Vlaanderen en de digitale collectieregistratie van de Vlaamse overheid een plaats in Europeana kunnen krijgen.

Het spreekt voor zich dat relevante projecten die in Vlaanderen lopen, op Europeana afgestemd worden. Ik denk hierbij aan Erfgoed 2.0, dat de ontwikkeling van een digitaal uitwisselingsmodel voor de Vlaamse culturele erfgoedsector bestudeert, aan het eDEPOT-project van het Expertisecentrum DAVID, dat de digitale depotproblematiek voor onder meer de culturele sector bekijkt, en aan BOM-Vlaanderen.

Ik kom tot uw laatste vraag. Het mag duidelijk zijn dat, gezien de complexiteit en veelheid van de aspecten verbonden aan deze thematiek, er nog inspanningen moeten worden geleverd om de kennisopbouw en de kennisdeling te optimaliseren. Niettemin durf ik te stellen dat we de voorbije jaren op dit vlak stevige vooruitgang hebben geboekt. Ik noem een paar initiatieven. De studie 'Beleidsvisies voor digitaal erfgoed in Vlaanderen' uit 2005, de studie 'Naar een strategisch beleidsplan voor digitaal erfgoed' uit datzelfde jaar, de publicatie 'E-cultuur. Bouwstenen voor praktijk en beleid' uit 2006, de vertaling van de publicatie 'Technical Guidelines for Digital Cultural Content Creation Programmes' naar het Nederlands, de deelname van diverse actoren aan onderzoeksprojecten in Vlaanderen en in EU-verband, de oprichting van een overlegplatform op initiatief van het Agentschap Kunsten en Erfgoed opdat informatie over de Europese projecten kan doorstromen alsook een actieve bijdrage aan Europeana kan worden verzekerd, de steun aan diverse expertisekernen via het Cultureel-erfgoeddecreet, en de verschillende steunpunten, waaronder FARO, VTi en het Vlaamse steunpunt voor beeldende, audiovisuele en mediakunst (BAM), die niet alleen actief deelnemen aan onderzoeksprojecten, maar ook initiatieven nemen om de kennisopbouw en -deling op dit vlak te ondersteunen.

Dames en heren, ik besluit met de vaststelling dat de evolutie en voortgang met betrekking tot Europeana wel degelijk op de voet worden gevolgd en er al talrijke inspanningen worden geleverd, die ook op het terrein effectieve resultaten boeken. Weliswaar mag het ook duidelijk zijn dat de omvang van de nog te leveren inspanningen aanzienlijk blijft. Europeana is een groeiproject dat niet met een vingertknip gerealiseerd zal worden. De thematiek zal ongetwijfeld ook nog tijdens de volgende regeringsperiode op de agenda staan.

Tot slot kom ik nog kort terug op de vraag die de heer Delva vorige week in de commissie voor Cultuur stelde naar aanleiding van de bespreking van de tweede begrotingscontrole. Ik antwoord dus ook op vragen die sommigen misschien al vergeten zijn of die u vandaag nog wou stellen.

Mijnheer Delva, u stelde een vraag over het advies van de Strategische AdviesRaad voor Cultuur bij het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting. De adviesraad vroeg om via het Fonds voor Kunsten en

Erfgoed in middelen voor digitalisering te voorzien. Bij de tweede begrotingscontrole van 2008 werd het Fonds voor Kunsten en Erfgoed hervormd tot het (pre)financieringsinstrument bij uitstek voor de professionele kunstenaars. Via een reglement zullen kunstenaars kleine terugvorderbare subsidies kunnen krijgen, wat neerkomt op een lening, voor de optimalisering van hun artistieke praktijk. Het reglement in wording gaat uit van leningen voor maximaal 7.500 euro. Aangezien de kerntaken van het fonds aldus werden concreetiseerd, werd de optie uiteindelijk niet behouden.

Dergelijke digitaliseringsprojecten dienen in eerste instantie van de kunstenuitvoeringsorganisaties zelf uit te gaan en bijgevolg beschreven te worden in hun beleidsplan en in de beheersovereenkomst die daaropvolgend met hen wordt opgemaakt. Bij extensie geldt dit tevens voor de cultureel-erfgoedinstellingen. Niet landelijk ingedeelde cultureel-erfgoedorganisaties kunnen voor digitaliseringsprojecten ook altijd projectsubsidies aanvragen, iets wat ze ook geregeld doen.

Ik wil er wel nog op wijzen dat ik, gezien de intense evoluties, van plan ben om bij de begrotingsopmaak 2009 de werkingsmiddelen op het departement voor e-cultuur te verhogen van 72.000 euro tot 122.000 euro.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister, bedankt voor uw heel uitvoerige antwoord en ook voor het antwoord op de vragen die we nog wilden stellen, want u hebt er heel goed op geanticipeerd.

Ik bedank u vooral voor de stand van zaken van alle voorbereidingen die al bezig zijn in verband met dit grootste project voor een Europese digitale bibliotheek. Ik ben er ook van overtuigd dat er nog gigantisch veel werk moet gebeuren, zowel op het vlak van het verder digitaliseren en van de toelating van de eigenaars als op het vlak van de auteursrechten. Er staat nog heel wat werk op stapel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het subsidie-reglement voor eenmalige infrastructuurwerken aan verenigingslokalen

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat inderdaad over de

jeugdverenigingslokalen en meer bepaald over het fonds dat werd opgericht om een aantal subsidies toe te kennen.

Bij de eerste begrotingswijziging van 2008 werd 1 miljoen euro vrijgemaakt voor het fonds voor verenigingslokalen. Dit bedrag wordt toegekend op basis van het reglement voor eenmalige subsidiewerken aan verenigingslokalen.

In de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van 6 mei en ook tijdens plenaire vergaderingen in mei en juni, heb ik u hier al een aantal vragen over gesteld, want het gaat natuurlijk over belangrijke subsidies voor een aantal verenigingen. U besliste om het insturen van de aanvraagdossiers te spreiden over twee verschillende momenten, dit om iedereen voldoende tijd te geven om een dossier samen te stellen. In 2008 komen bovendien enkel verenigingslokalen in aanmerking die hoofdzakelijk worden gebruikt door kinderen en jongeren. De eerste aanvraagdossiers moesten voor 15 september ingediend zijn, de tweede oproep loopt tot 1 november.

Omdat we nog wat bezorgdheden hebben, voornamelijk over het verloop, had ik u graag een aantal vragen gesteld. Hoeveel aanvraagdossiers werden er tegen 15 september ingediend en welk subsidiebedrag vertegenwoordigen ze? Hoe is de spreiding van de ingediende dossiers over de provincies?

Is er een rode draad terug te vinden in de verschillende aanvragen? Gaat het met andere woorden veelal over nieuwbouw, over aanpassingen voor de toegankelijkheid, over aanpassingen voor de brandveiligheid of over uitbreidingen van bestaande infrastructuur? Gaat het vooral om jeugdverenigingen of werden er ook dossiers ingediend door andere socioculturele verenigingen?

Welke procedure zal er gevolgd worden bij de ingediende dossiers? Welke beoordelingsleutels zullen er gebruikt worden? Wanneer zullen deze middelen definitief worden toegekend aan de indieners?

Wordt er een evaluatie gepland van de eerste subsidieronde en wanneer vindt of vond die plaats? Hoe gaat men daarbij tewerk of welke conclusies werden er getrokken?

Zijn er reeds bijsturingen gepland voor de tweede oproep? Ik merk dat op de website bij de aanvraagformulieren staat: "nieuw formulier sinds 26/9/2008". Ik bezit geen oud formulier en ik kan dus niet dadelijk zien of er grote aanpassingen gebeurd zijn, vandaar mijn vraag of er bijsturingen waren. Of werkt men op dezelfde manier als bij de eerste oproep? Hoe en wanneer worden dergelijke bijsturingen gecommuniceerd ten aanzien van de diverse sectoren?

Op een vraag om uitleg in mei in de commissie voor Jeugd, hebt u geantwoord dat er een studie zou gebeuren

over de kwaliteit van en over de problemen bij de infrastructuur van lokale verenigingen. Toen werd ook gezegd dat u de resultaten verwachtte tegen juni 2008. Zijn de resultaten al bekend? En zo ja, wat zijn die resultaten van het onderzoek dan? Welke stappen zullen worden gezet in opvolging van dit onderzoek?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw Rombouts, vooraf wil ik nog even het kader van de oorsprong en de doelstellingen van deze maatregel schetsen. In deze commissie wordt vaak gerefereerd aan het fundamentele probleem van de infrastructuur van lokale verenigingen. Ik heb deze bezorgdheid altijd beklemtoond en waar mogelijk heb ik er ook in de beleidsvoering een plaats aan gegeven.

Dit gebeurde onder meer door in het decreet Lokaal Jeugdbeleid de prioriteit eerst aan jeugdruimten te geven en sinds 2007 ook meer specifiek aan jeugdwerkinfrastructuur. Daardoor ontvangen de gemeentebesturen reeds vele jaren extra middelen om aan deze probleemstelling te verhelpen. Het beleid heeft de beoogde effecten gesorteerd, want steeds meer gemeentebesturen stellen middelen ter beschikking voor de aankoop, de verbouwing en de verfraaiing van lokale jeugdverenigingslokalen.

Daarnaast blijf ik ook herhalen dat de gemeentebesturen op eigen verzoek het oorspronkelijke investeringsfonds voor culturele infrastructuur via het gemeentelijke investeringsfonds in het gemeentefonds hebben geïntegreerd. Dit betekent dat de gemeentebesturen de middelen vanwege de Vlaamse overheid niet meer wenste te oormerken, ook niet voor jeugd-, cultuur- en sportinfrastructuur. De gemeentebesturen beschikken nu over de nodige autonomie om deze middelen te besteden aan verenigingsinfrastructuur.

Het is genoegzaam bekend dat de noden op andere vlakken, zoals op het vlak van rioleringen, wegenwerken en openbare verlichting, vaak zwaarder doorwegen volgens de gemeentebesturen. Dit maakt dat de urgentie van het lokalenprobleem hoog blijft. Er zijn extra moeilijkheden die voortvloeien uit de almaar straffer en strenger wordende veiligheidsvoorschriften, en die vergroten de problematiek.

De cumul van problemen heeft mij ertoe aangezet om een extra beleidsinstrument te ontwikkelen, namelijk een reglement dat specifiek op de kwaliteitsverhoging van plaatselijke verenigingslokalen inspeelt. Ik heb er als eerste aanzet jaarlijks 1 miljoen euro voor uitgetrokken, met hierbij een duidelijke prioriteit voor particuliere jeugdinfrastructuur, waaronder uiteraard ook, maar niet uitsluitend, jeugdwerkinfrastructuur.

Ik lanceerde deze nieuwe subsidielijnen met een dubbele doelstelling, ten eerste om werkelijk een aantal sterke, plaatselijke dossiers te subsidiëren en ten tweede om door toepassing van twee subsidierondes een concreet zicht te krijgen op zowel de reacties uit het veld als op de kwaliteit van de vraag- en probleemstellingen.

Die ervaringen moeten de nodige informatie opleveren voor evaluatie en bijsturing, indien nodig. Het is mijn hypothese dat daaruit zal blijken dat de nood hoog is en dat de subsidies van de Vlaamse Gemeenschap een wezenlijke bijdrage zullen betekenen.

De verwerking van de eerste indiendatum is volop bezig. Eigenlijk is het nog te vroeg om antwoorden te geven, maar ik zal ze toch maar geven. Normaliter is het niet de bedoeling al veel te communiceren als de procedure nog loopt. Momenteel werkt de administratie aan de behandeling van de ontvangen dossiers. In afwachting van een volledige afhandeling bezorgt ze me de volgende gegevens. Voor deze ronde werden een 180-tal dossiers ingediend. De afdeling Jeugd van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen heeft daarvan een vijftal onontvankelijk verklaard. Het gaat hier hoofdzakelijk over vragen met betrekking tot gemeentelijke infrastructuur, dus overheidsinfrastructuur. Die passen dus niet in het subsidiesysteem.

Er worden 175 dossiers voor subsidiëring in overweging genomen. Het gaat over een bedrag van ruim driemaal het voor de eerste ronde voorziene bedrag. Een groot deel van de aanvragers vragen inderdaad het maximumbedrag. Er valt een goede spreiding over de vijf provincies vast te stellen. Daar die dossiers in behandeling zijn, is het bijzonder moeilijk om nu al te zeggen of het hier over nieuwbouwprojecten en dergelijke meer gaat, maar er is toch wel sprake van een deel nieuwbouwprojecten. Vaak gaat het ook over het afwerken van al uitgevoerde nieuwbouwprojecten. Dat heeft dan natuurlijk ook te maken met het feit dat er sprake is van een vrij korte verantwoordingsstermijn.

De klemtoon van de werken ligt inderdaad op veiligheid, hygiëne en toegankelijkheid. De aanvragers zijn hoofdzakelijk jeugdverenigingen, zoals we dat ook wilden. Momenteel worden de dossiers gescreend door de afdeling Jeugd, die in eerste instantie kijkt of de aanvraag voldoet aan de formele vereisten van het reglement. Eenmaal dat werk is afgerond, zullen de dossiers worden voorgelegd ter beoordeling aan een commissie van externe deskundigen. Hierin zetelen medewerkers van een aantal instanties: de BrandweerVereniging Vlaanderen, de Vlaamse Bouwmeester, Enter, het Vlaams Instituut voor Bio-Ecologisch Bouwen en Wonen (VIBE), de Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ) en het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB).

Op basis van het advies van de beoordelingscommissie legt de afdeling Jeugd me een voorstel tot beslissing

voor. Uiterlijk op 1 december 2008 zal ik de beslissing medelen. Vanzelfsprekend worden de verenigingen op de hoogte gebracht van de beslissing en het geld dat is toegekend. Een evaluatie van dit reglement kan ten vroegste na de behandeling van de tweede ronde worden gepland. Het is logisch dat een evaluatie kan worden gevoed door de beoordelingscommissie, die nauw wordt betrokken bij de hele procedure, maar ook door de reflectiegroep Lokaal Jeugdwerkbeleid, een vast evaluatieplatform voor het lokaal jeugdbeleid. Voor de eerste twee jaar werd de prioriteit immers gelegd op verenigingslokalen die hoofdzakelijk door de jeugd worden gebruikt. Vanzelfsprekend kunnen ook de sectorraad Sociaal-Cultureel Werk en de sectorraad Sport bij die evaluatie worden betrokken.

Mevrouw Rombouts, voor alle duidelijkheid, de enige bijsturing betreft de aanvraagfiche, die licht werd aangepast. Ik wil bijzonder duidelijk zijn: ik zal niet aanvaarden dat aanvragen worden geweigerd omdat een oude versie van de aanvraagfiche werd gehanteerd. Dat spreekt vanzelf. Ik hoop zo snel mogelijk na de beslissing meer details te kunnen verstrekken.

Wat uw bijkomende vraag betreft: zodra die studie is overgemaakt, zal ik daarover communiceren. Ik heb ze echter nog niet.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat u niet alle details kunt geven tijdens een procedure. Anderzijds is 1 november dichtbij. Daarom wilden we toch wel een en ander weten.

Er werden dus een 180-tal dossiers ingediend, waarvan er 5 onontvankelijk waren, daar het voornamelijk ging over gemeentelijke infrastructuur of overheidsinfrastructuur, die inderdaad niet in aanmerking komt. Als ik het goed begrepen heb, worden er nu 150 dossiers in overweging genomen voor subsidie.

Minister Bert Anciaux: Neen, het gaat over 175 dossiers die worden beoordeeld.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik dacht dat ik het misschien verkeerd had begrepen. Daarom heb ik het nog eens gevraagd.

Die 175 dossiers worden dus in overweging genomen. Het gaat over driemaal meer dan het voorziene bedrag. Ik weet niet goed hoe ik dat moet begrijpen. Zal dat worden gespreid over de jaren? Of wordt nu bij de begrotingswijziging dat bedrag nog opgetrokken? Hoe zullen we daarmee omgaan? Het gaat immers over een veel groter bedrag. Of zal iedereen proportioneel een lager bedrag krijgen?

Minister Bert Anciaux: Het reglement bepaalt dat het vanzelfsprekend gebeurt binnen het bedrag waarin is voorzien binnen de begroting. Ik ga niet vooruitlopen op de beslissing die we nemen.

Mevrouw Tinne Rombouts: Een aantal dossiers zullen voor 1 miljoen euro worden goedgekeurd. Een aantal andere dossiers zullen niet in de eerste ronde zitten. Worden die automatisch meegenomen naar de tweede ronde, of moeten die dossiers opnieuw worden ingediend? We staan heel dicht bij 1 november. Als ze er in de eerste ronde niet bij zijn, moeten ze dat eigenlijk nu al weten.

Minister Bert Anciaux: Die zaken zijn vorige keer al behandeld. Het reglement bepaalt dat de dossiers die niet worden gehonoreerd, kunnen worden overgedragen naar de volgende ronde.

Mevrouw Tinne Rombouts: Zonder extra inspanningen?

Minister Bert Anciaux: Inderdaad.

Mevrouw Tinne Rombouts: Dan is dat voor mij ook duidelijk.

Wat het onderzoek betreft, wacht ik op het ogenblik van de oplevering, zodat we de resultaten daarvan kunnen hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de ondertiteling van films

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, bijna drie jaar geleden, in december 2005, hebben we in deze commissie een interessante discussie gevoerd over de Nederlandse ondertiteling van Nederlandstalig gesproken films. De concrete aanleiding was toen het Filmfestival van Gent. U beaamde dat het feit dat Nederlandstalige films in het reguliere circuit wel werden ondertiteld, maar niet in het Nederlands, een miskennis vormde van het probleem van de vele Vlamingen die doof of slechthorend zijn.

Er worden in het kader van het filmfestival belangrijke inspanningen geleverd met betrekking tot de ondertiteling van anderstalige films. Ik vind dat diezelfde inspanningen ook mogelijk moeten zijn voor de – kleine – selectie

Nederlandstalige films. Vaak wordt de inspanning wel geleverd om de Nederlandstalige films naar het Frans of het Engels te vertalen. Dat zo'n groot filmfestival, dat deels met belastinggeld wordt gesubsidieerd, op die wijze de meer dan 800.000 Vlamingen die doof of slechthorend zijn in de kou laat staan, kan niet.

Drie jaar geleden beloofde u met de betrokkenen en met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) een gesprek te zullen voeren, en dat niet alleen over het filmfestival. Ook met betrekking tot de Nederlandstalige ondertiteling van Nederlands gesproken films in het algemeen uitte u een aantal engagementen. Zo stelde u dat in elk geval voor Nederlandstalige films gesubsidieerd door het VAF, Nederlandstalige ondertiteling beschikbaar zou moeten zijn voor de Vlamingen die doof of slechthorend zijn. Zeker als die films digitaal worden ondertiteld in het Engels en het Frans, zou eigenlijk ook de Nederlandstalige ondertiteling erbij moeten worden genomen.

In uw antwoord op een vraag van de heer Verstreken stelde u ongeveer een jaar geleden dat er nog geen concrete resultaten waren van deze gesprekken. Wel zou het VAF bij het opmaken van zijn meerjarig beleidsplan 2008-2010 aangeven op welke terreinen het inspanningen zou leveren om de zwakkere groepen uit de samenleving meer en beter te laten deelnemen aan het Vlaamse filmgebeuren.

Mijnheer de minister, kunt u aangeven welk resultaat uw engagement van drie jaar geleden op dit vlak heeft opgeleverd, zowel wat het filmfestival betreft als in het algemeen? Wat hoopt u de laatste maanden van deze legislatuur nog te bewerkstelligen? Ik denk dat het nu echt wel hoog tijd wordt dat we concrete resultaten krijgen. Drie jaar wachten is immers lang. Ik ben dus benieuwd naar de resultaten.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Geachte leden, zoals u ongetwijfeld weet, is de toegankelijkheid van het cultuuraanbod voor iedereen in onze samenleving een belangrijk strijdpunt binnen ons cultuur-, jeugd- en sportbeleid. Bijvoorbeeld via het Participatiedecreet neem ik expliciete maatregelen om de expertise met betrekking tot toegankelijkheid en uitsluitingsdrempels in mijn sector breder en effectiever aan te wenden en te ontsluiten.

De voorbije jaren kwam de specifieke problematiek van doven en slechthorenden inderdaad een aantal malen aan bod in deze commissie. Zoals u aangeeft in uw vraag, heb ik in het najaar van 2007 beloofd, in antwoord op de vraag van onder meer de heer Verstreken, hierover het gesprek aan te gaan met het VAF, meer bepaald in het kader van het meerjarig beleidsplan van dat fonds voor de periode 2008-2010. In de hoorzitting

van 30 oktober 2007 over de werking van het VAF heeft de heer Verstreken hierover ook een vraag gesteld aan het VAF. De heer Hans Everaert gaf in zijn antwoord te kennen dat er met mijn kabinet inderdaad gesprekken werden gevoerd over concrete engagementen in het nieuwe beleidsplan met betrekking tot gelijke kansen en het bereiken van specifieke doelgroepen.

Samen met het VAF zijn we dus op zoek gegaan naar haalbare initiatieven. In 2007 heb ik al het kader geschetst van de problematiek van de ondertiteling van films voor de zalen. Hierbij spelen twee aspecten een rol. Er is het financiële aspect, namelijk de hoge kostprijs om in ondertiteling te voorzien per filmrol, en dus letterlijk per filmzaal. Een ander aspect is dat die ondertiteling de verantwoordelijkheid van de distributeurs is, waaraan ik noch het VAF verplichtingen kunnen opleggen.

Waar we zelf wél voorwaarden aan kunnen koppelen, is aan de dvd-uitgaven. Het belang en aandeel van de uitgave op dvd is de afgelopen vijf jaar substantieel toegenomen. In het beleidsplan van het VAF is daarom de verplichting opgenomen dat alle dvd-uitgaven van Vlaamse langspeelfilms moeten worden voorzien van een Nederlandstalige ondertiteling.

Deze maatregel is ingegaan bij het begin van 2008. Ze is dus in de contracten die het VAF voor dit jaar afsluit, ook effectief opgenomen. Concreet wil dit zeggen dat in 2008 de acht door het VAF ondersteunde Vlaamse langspeelfilms toegankelijk zijn via ondertiteling voor doven en slechthorenden. Op die terreinen waar we rechtstreeks vat op hebben, is er ook een reëel resultaat.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik begrijp dat er een hoge kostprijs aan vast hangt. U verwijst naar de twee aspecten die eraan verbonden zijn, namelijk de hoge kostprijs en de verantwoordelijkheden van de distributeurs. Ik begrijp dat men ze niet echt kan verplichten. Men kan ze echter wel aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om niemand uit te sluiten.

Over de filmzalen kan men met gezond verstand eenvoudige afspraken maken. Ieder filmcomplex zou bijvoorbeeld minstens één zaal kunnen reserveren waar een Nederlandstalig gesproken film getoond wordt met ondertiteling. De hoge kostprijs kan ook worden verminderd. Niet elke film in elke zaal moet worden ondertiteld. Er zou gekozen kunnen worden voor één zaal waar de ondertitelde film wordt getoond. Blijkbaar zijn er heel wat mensen die geen ondertitelde film willen zien. Zij kunnen zonder probleem naar een andere zaal van het complex gaan. Ze hebben de vrije keuze. Op die manier kan de kostprijs gedrukt worden.

Ik blijf me trouwens verbazen over die hoge kostprijs per filmrol. Ik begrijp dat niet. Is het probleem

misschien dat er een monopolie is? Ik ken de filmsector niet zo goed. Misschien is er maar één bedrijf dat de techniek van de ondertiteling aanbiedt. In Engeland, Nieuw-Zeeland en Australië vormt dat allemaal geen probleem. Uiteraard is het bereik van die taal veel groter. Het is me echter niet helemaal duidelijk hoe men aan die hoge kostprijs komt. We moeten toch eens van dichtbij onderzoeken wat het probleem juist is. Misschien heeft het te maken met het bestaan van een monopolie. U kunt me ook schriftelijk de informatie overmaken over dat probleem. Misschien wordt die prijs ook kunstmatig hoog gehouden. Op dat vlak kunnen we eventueel samenwerken met Nederland.

Ik ben ook blij te horen dat er dit jaar al acht Vlaamse langspeelfilms op dvd met Nederlandse ondertiteling worden uitgebracht. Het verheugt me dat we op de goede weg zijn en dat we in de toekomst meer resultaten zullen zien.

Minister Bert Anciaux: Ik wil graag het bijkomend onderzoek daarover laten verrichten. Laat me heel duidelijk zijn: het gaat niet om de kostprijs van het vertalen, het omzetten van de gesproken naar de geschreven taal, die kost wordt al opgelegd voor de dvd's. Voor de dvd's is dat werk al gedaan. Het gaat om de kost om die informatie per filmrol te kopiëren.

Ik zal nagaan wat de reële kostprijs is. U hebt me zeker argumenten gegeven om kritisch te staan tegenover de hoge kostprijs. Ik zal nagaan of de kostprijs kunstmatig hoog wordt gehouden. Als het inderdaad om een kost per filmrol gaat, zorgt een vertoning in één zaal inderdaad voor een verlaging van de prijs.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uitvoering van het Participatiedecreet

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, begin dit jaar keurde het Vlaams Parlement het Participatiedecreet goed. Een belangrijke doelstelling van dit decreet is een stevige partner te zijn voor kansengroepen. Zo voorziet dit decreet in een stevige investering om via lokale netwerken van plaatselijke armoedeverenigingen, OCMW's en de gemeentelijke diensten die participatie bij personen in armoede te stimuleren. De aanpak van armoede voltrekt zich immers het best ook op het meest lokale niveau. Daarom worden de gemeenten via het decreet aangemoedigd

om de lokale dynamiek met betrekking tot deze doelgroep te versterken.

Op de website van het sociaal-cultureel werk staat een heel goed citaat. “Aangezien op het terrein heel sterk de nood aan en het belang van samenwerking en overleg wordt ervaren, wil de Vlaamse overheid de creatie van lokale netwerken stimuleren die werken aan het slechten van participatiedrempels voor personen in armoede op vlak van cultuur-, jeugdwerk- en sportparticipatie. Het decreet stuurt aan op een sterke lokale regie, met de volwaardige betrokkenheid van verenigingen van personen in armoede.” Het uitvoeringsbesluit waarin de praktische richtlijnen staan om dit belangrijke hoofdstuk van het decreet uit te voeren, werd op 18 juli 2008 door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Uiterlijk op 1 oktober moesten de gemeenten hun subsidieaanvraag bij de Vlaamse overheidsadministratie indienen. Bij die aanvraag moest een afsprakennota gevoegd worden waarin de lokale partners – de gemeentelijke diensten en organisaties – vastleggen waarvoor ze de Vlaamse subsidies zullen gebruiken.

Aan de gemeenten wordt gevraagd een bedrag in te brengen dat minstens het dubbele is van de jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Regering. Dat bedrag kan mee worden ingebracht door de betrokken OCMW's. Deze ingebrachte middelen kunnen eveneens afkomstig zijn van subsidies van andere overheden aan de gemeente of aan het OCMW.

Een belangrijk element hierbij is dat de trekkingsrechten van gemeenten die niet instappen in deze regeling omdat ze geen aanvraag indienen of omdat die niet aanvaard werd, worden toegevoegd aan de subsidie van Dēmos. Deze vereniging heeft onder andere als opdracht lokale netwerken tot stand te brengen en een systeem van financiële tegemoetkomingen op te zetten ter bevordering van de participatie van mensen in armoede. Dat gebeurt via het Fonds Cultuurparticipatie. Dat betekent dat personen in armoede via hun verenigingen nog steeds tussenkomsten kunnen vragen bij het Fonds Cultuurparticipatie als in de gemeente waar ze actief zijn geen afsprakennota is opgemaakt.

Mijnheer de minister, de vooropgezette datum is voorbij. Hoeveel en welke gemeenten hebben een subsidieaanvraag ingediend in het kader van deze regeling van het decreet? Wat is de spreiding tussen de steden, gemeenten en provincies? Het subsidiebedrag dat Dēmos zal krijgen, zal afhankelijk zijn van het aantal aanvragen dat is ingediend enerzijds en aanvaard anderzijds. Hoeveel ‘trekkingsrechten’ vertegenwoordigen deze aanvragen van de gemeenten, steden en provincies, en hoeveel zal er doorgestort worden naar Dēmos? Afhankelijk van het aantal ingediende aanvragen door de partners ter plaatse kan dat om een heel omvangrijk bedrag gaan. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de beheersovereenkomst met Dēmos? Dēmos krijgt een sleutelrol toebedeeld

in de begeleiding van de gemeenten en de lokale verenigingen die niet instappen in het systeem. Dēmos kan daarvoor over een belangrijk bedrag beschikken. Hoe zal Dēmos de partners ter plaatse begeleiden? Een vraag die leeft op het veld is hoe de samenwerking tussen Dēmos en het Fonds Cultuurparticipatie concreet zal verlopen. Er wordt een scheiding gemaakt tussen de geldstroom voor het fonds enerzijds en de begeleiding die in handen wordt genomen door Dēmos anderzijds. Hoe zal dat in de praktijk verlopen?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Collega's, mijnheer Delva, alvorens concreet op de vragen te antwoorden, wil ik benadrukken dat de procedure op dit moment nog loopt. Gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) konden inderdaad voor 1 oktober een aanvraag indienen. Volgens het uitvoeringsbesluit moet ik hierover een beslissing nemen voor 31 december van dit jaar. De aantallen en bedragen die ik vermeld, slaan dus op de aanvragen en nog niet op de uiteindelijk besliste afsprakennota's.

– *De heer Werner Marginet, ondervoorzitter, treedt als waarnemend voorzitter op.*

42 steden en gemeenten hebben op uiterlijk 1 oktober een subsidieaanvraag en een afsprakennota vrijetijdsparticipatie ingediend bij de administratie. Het gaat om 13 gemeenten uit Antwerpen, 7 uit Vlaams-Brabant, 4 uit Limburg, 11 uit Oost-Vlaanderen en 7 uit West-Vlaanderen. Daarnaast heeft ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie een aanvraag ingediend. Zoals u weet, is er voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling, die in samenwerking met de VGC loopt.

Ik kan nog geen evaluatie maken van de inhoud van de afsprakennota's, maar toen we onlangs samen met het Fonds Cultuurparticipatie, en dus onder meer met Welzijnsschakels en het Vlaamse Netwerk voor verenigingen waar armen het woord nemen, die eerste lijst evalueerden, vielen ons een aantal zaken op. Zo is de schaalgrootte van de aangevraagde gemeenten zeer divers, van kleinere gemeenten tot grote steden als Antwerpen en Gent. Het valt ook op dat de centrumsteden op drie na allemaal een aanvraag hebben ingediend. Gemeenten waar een vrij sterk middenveld van verenigingen van mensen in armoede aanwezig is, behoren dikwijls tot de eerste indieners.

Er zijn niet minder aanvragen dan we hadden verwacht. Integendeel: we waren er intuïtief van uitgegaan dat het aantal in deze eerste ronde lager zou liggen, maar dat is dus niet het geval.

Er is ons op dit moment geen gemeente bekend waar het samen zitten van de gemeentelijke diensten – het

OCMW – en de verenigingen tot een dusdanige onenigheid heeft geleid dat er geen aanvraag mogelijk was. Wel werd in een aantal gemeenten onderling afgesproken om pas volgend jaar een aanvraag te doen, opdat er voldoende tijd zou zijn om afspraken te maken.

Er bereiken ons ook enkele signalen van gemeenten waarin verenigingen, of zelfs andere diensten binnen de gemeente, een beetje in snelheid zijn genomen, waardoor er wat te weinig overleg zou zijn voorafgegaan aan de opmaak van de afsprakennota. Maar globaal gezien bevestigen alle partners een bijzonder goed gevoel te hebben bij wat zich de afgelopen maanden op het terrein heeft voltrokken.

Ik kan nog niet ingaan op de effecten van een en ander in de afsprakennota's zelf, en hoe we die evalueren. Maar daar komen we vanzelfsprekend later nog op terug. Er is in ieder geval een bijzonder positief aanvoelen over het samenspel dat gerealiseerd is en nog verder gerealiseerd zal worden.

Die 43 aanvragen stemmen overeen met om en bij de 840.000 euro aan trekkingsrechten. Het decreet voorziet in totaal in 1.650.000 euro voor deze lokale netwerken. We hebben er bij de opmaak van het decreet bewust voor gekozen om hier de weg van de geleidelijkheid te stimuleren. Het is immers belangrijk dat er goede afspraken worden gemaakt, waar alle partners zich goed bij voelen. En dat heeft vaak wat tijd nodig.

Gemeenten kunnen jaarlijks instappen in het decreet. Als hun afsprakennota wordt goedgekeurd, kunnen ze automatisch aanspraak maken op hun trekkingsrechten. Tegelijkertijd kunnen mensen in armoede die in een gemeente wonen waar geen afsprakennota is, nog steeds via hun vereniging een beroep doen op het Participatiefonds voor een tegemoetkoming. Zoals u weet, wordt het Participatiefonds beheerd door een samenwerking tussen Welzijnsschakels, het Vlaamse Netwerk voor verenigingen waar armen het woord nemen en de overkoepelende organisaties voor samenlevingsopbouw en basiseducatie.

Dit fonds wordt vanaf 2009 gekoppeld aan Dēmos, maar blijft autonoom werken. Daarom gaat het decreet ervan uit dat de niet-uitgekeerde trekkingsrechten kunnen worden toegevoegd aan de subsidie-enveloppe van Dēmos, maar dit enkel in functie van de opdracht om samenwerkingsverbanden, een systeem van financiële tegemoetkomingen en concrete projecten mogelijk te maken.

Zoals ik bij de bespreking van het decreet al stelde, gaat het hier om het Participatiefonds. Het decreet verduidelijkt nog dat de middelen enkel kunnen worden aangewend voor de rechtstreekse ondersteuning van de deelname door personen in armoede aan vrijetijdsactiviteiten

en voor de ondersteuning en financiering van social-profitinitiatieven van of voor personen in armoede op sportief, jeugdwerk- of cultureel vlak. De bepalingen hierover komen in de beheersovereenkomst met Dēmos en in een samenwerkingsafpraak tussen Dēmos en het Participatiefonds.

Zoals het Participatiedecreet aangeeft, wordt met Dēmos een overeenkomst afgesloten tot en met 2010. De vzw Dēmos is een fusie van de vroegere organisaties Kunst en Democratie en Cubido. De fusie van deze twee organisaties, die zich zowel op inhoudelijk als op organisatorisch gebied situeert, is in het voorjaar van 2008 gerealiseerd. Dit betekende meteen ook een nieuw bestuur, waarvan Ann Demeulemeester het voorzitterschap op zich neemt.

De teksten voor de overeenkomst worden momenteel door mijn kabinet en administratie met Dēmos besproken. Het decreet geeft namelijk aan dat niet enkel strategische en operationele doelstellingen moeten worden bepaald in de overeenkomst, maar dat ook indicatoren deel uitmaken van de overeenkomst. Dat is een luik waarover toch wel intensief overleg nodig is om tot heldere en realistische afspraken te komen. Voor het einde van dit jaar moet de overeenkomst afgerond zijn.

Vanaf de start van de uitvoering van dit hoofdstuk uit het decreet hebben we een kerngroep opgericht van een aantal partners die hierover intens samenwerken. Het gaat om mensen uit de administratie en mijn kabinet, uit Dēmos, het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen en uit Welzijnsschakels, als trekkers van het Participatiefonds. Via de kerngroep konden we het gemeenschappelijke verhaal concreter maken. We stelden samen bijvoorbeeld een lijst op met veel gestelde vragen en de bijhorende antwoorden. Wanneer zich bij begeleidingen een concreet vraagstuk voordeed, probeerden we ook samen naar een gemeenschappelijke houding te zoeken. Ik vind het belangrijk dat dit proces er een is waar overheid en middenveld schouder aan schouder proberen zo veel mogelijk goede lokale praktijken te stimuleren.

In juli brachten we ook de ondersteunende organisaties voor de lokale besturen samen – ISB, VVJ, Cultuur Lokaal en de VVSG – om hen te informeren over het opzet, zodat ook zij hun lokale ambtenaren en mandatarissen de context voldoende konden meegeven. De basisafpraak is dat het Vlaams Netwerk en het Participatiefonds vooral de lokale verenigingen helpen en adviseren bij het opzetten van deze lokale netwerken.

Dēmos richt zich in dit proces eerder op de gemeentelijke diensten en OCMW's. Daarnaast is de website van Dēmos de centrale plaats waarnaar iedereen zo veel mogelijk wordt doorverwezen. Er wordt vanuit

Dēmos ook zo veel mogelijk ingegaan op de concrete begeleidingsvragen van netwerken zelf.

Ik wil in dit verband ook nog melden dat mijn departement een onderzoeksproject heeft lopen waarin specifiek wordt gefocust op de lokale netwerken ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur en sport. Het gaat om een praktijkgericht onderzoek dat zowel voor praktijkmensen in het veld als beleidsmedewerkers relevant moet zijn.

De onderzoeksopdracht bestaat uit drie onderdelen. In een eerste onderdeel brengt men bestaande lokale samenwerkingsprocessen in Vlaanderen in beeld. Zo komt men tot een set van voorbeelden voor praktijk en beleid. Hier werd expliciet gevraagd om een onderscheid te maken tussen kleinere en grotere gemeenten, zodat de staalkaart van praktijken voor heel Vlaanderen zinvol kan zijn. Een tweede onderdeel houdt in dat men vanuit de concrete praktijk aangeeft wat de slaag- en faalfactoren kunnen zijn, die inspelen op het specifieke van deze lokale netwerken. Ook dit moet worden geformuleerd als een praktijkgericht instrument dat onmiddellijk inzetbaar is op het terrein. En een derde betreft de opmaak van een set indicatoren om samenwerkingsprocessen af te toetsen. Dit onderzoek wordt op het einde van februari afgerond.

We spraken met de kerngroep ook af om samen de eerste lichte afsprakennota's te evalueren. Op basis van deze eigen evaluaties, van het actieonderzoek en van de ervaringen van het middenveld op het terrein, willen we in het voorjaar een nieuw informatietraject opzetten. We denken hiervoor concreet aan provinciale samenkomsten waar dieper wordt ingegaan op zowel inhoud, methode als valkuilen. Het is immers belangrijk dat de goede praktijken zo veel mogelijk als voorbeeld kunnen gelden voor de lokale besturen en de verenigingen.

Zoals u merkt, wordt het Participatiefonds ten volle betrokken. Het zal nog geruime tijd instaan voor het verlenen van financiële tegemoetkomingen voor de participatie aan cultuur, jeugdwerk en sport door mensen die in gemeenten wonen waar geen lokale netwerken zijn. Het fonds zal de volgende jaren ook actief op zoek gaan naar de blinde vlekken om nog meer kansen te geven aan de ontwikkeling van verenigingsleven ter plekke. Dit gebeurt ook door het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.

Daarnaast zal dit fonds intensief blijven werken op het maken van afspraken met landelijke spelers. Het meest recente voorbeeld is de samenwerking die met Studio 100 werd opgezet naar aanleiding van de musical Daens. Het is voor lokale spelers moeilijk om afspraken te maken inzake culturele, sportieve of jeugdmanifestaties van landelijk belang en daarom vroegen we aan het Participatiefonds om dit te blijven doen. Het uitgangspunt hierbij sluit aan bij de visie die ook achter de 80/20-regeling zit,

want het is belangrijk dat mensen in armoede volwaardig participeren aan cultuur, jeugdwerk en sport, zonder in een verdomhoekje te worden geplaatst. Het Participatiefonds vindt het ook principieel belangrijk om aan de mensen in armoede telkens een beperkte financiële bijdrage te vragen. Voor de kost van de overige 80 procent is het fonds verantwoordelijk, maar hierover onderhandelt het met de grote spelers. Aan hen wordt gevraagd om ook een financiële inspanning te doen. Zo wordt de participatie aan initiatieven van landelijk belang zo veel mogelijk een samenwerking tussen de verenigingen, de overheid, de organisator van het initiatief en de mensen in armoede zelf.

Het Participatiefonds heeft geen rechtspersoonlijkheid, maar is een samenwerkingsverband van de belangrijkste middenveldorganisaties inzake dit thema. Ik heb altijd veel belang gehecht aan de thermometer die zij kunnen zijn om ons beleid ten aanzien van personen in armoede te meten. Daarom blijf ik het belangrijk vinden om met dit samenwerkingsverband rechtstreeks en intens samen te werken. Over de invulling van de opdrachten, de besteding van de budgetten, de wijze waarop dit vertaald wordt in de overeenkomst met Dēmos en in die tussen Dēmos en het Participatiefonds, lopen op dit moment, zoals ik eerder al zei, de nodige gesprekken.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerige antwoord. Ik veronderstel dat de lijst met de namen van de deelnemende gemeenten aan ons kan worden overgemaakt. Het interesseert me wel om te weten welke gemeenten deelnemen en welke niet.

Minister Bert Anciaux: Ik zal de lijst overmaken aan het commissiesecretariaat.

De heer Paul Delva: Aangezien we het toch over het Participatiedecreet hebben, heb ik nog een vraagje over de participatie van de gemeenten aan dat decreet. 42 gemeenten en de VGC doen mee. Als ik snel reken, gaat het om ongeveer 15 procent van de gemeenten die een aanvraag hebben ingediend. U stelt dat dit uw verwachtingen overtreft, dat u opgetogen bent over dit mooie resultaat. Ik kan daar moeilijk over oordelen aangezien dit het eerste jaar is dat het decreet zijn ingang vindt. U hebt er ook al op gealludeerd toen u sprak over de informatietrajecten. Is het de bedoeling om in 2009, in de provincies, de lokale actoren warmer te maken voor een instap of om de mogelijkheden daartoe bekender te maken?

Minister Bert Anciaux: Ja, absoluut.

De heer Paul Delva: Als we kijken naar het totale bedrag voor trekkingsrechten die aan de gemeenten

zou worden uitgekeerd indien alle aanvragen zouden worden goedgekeurd, en we vergelijken dat met het percentage van de deelnemende gemeenten, dan is het duidelijk dat het vooral de grote steden en belangrijke gemeenten zijn die meedoen. 85 percent is niet ingestapt. Komt dat omdat het de eerste keer is? Hebt u vernomen dat een aantal gemeenten gewoonweg niet geïnteresseerd zijn? Heeft dit misschien te maken met de tijdspanne voor de gemeenten?

Minister Bert Anciaux: Ik heb u de bedenkingen daarbij toch al gegeven?

De heer Paul Delva: Ja, dat klopt, maar ik wou nog iets concreter worden. Ik weet wel dat alles over een jaar duidelijker zal zijn, dat is evident. Ik wou toch eens alle parameters overlopen. Werd er voldoende gecommuniceerd? Werd er onderzoek gedaan naar de interesse van de gemeenten? U stelt dat de echo's positief zijn en daar twijfel ik niet aan, maar aangezien het decreet werd goedgekeurd, hoop ik dat het percentage volgend jaar een stuk omhoog zal gaan. Misschien kunnen de informatietrajecten daar een rol bij spelen.

Minister Bert Anciaux: We bereiken alle gemeenten waar het verenigingsleven actief is. We bereiken ook het grootste deel van de bevolking, maar een aantal gemeenten hebben aangegeven dat ze een beetje meer tijd vragen om tot goede afspraken te komen. We verwachten een groei, maar staar u niet blind op het aantal gemeenten. Zoals gezegd, zitten de grote steden erbij en het overgrote deel van de centrumsteden. Er is zeker nog groei moeilijk, ook budgettair, vandaar ook de informatiecampagnes die we op touw zullen zetten.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister, is er nog een mogelijkheid dat er dit jaar nog een verlenging van de inschrijvingsperiode komt? De bekendmaking van dit initiatief is gebeurd tijdens de vakantieperiode en daarvoor zijn een aantal gemeenten in snelheid gepakt.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de Kort, ik wil bekijken of dat mogelijk is, maar ik betwijfel het. Als het kan volgens het reglement en de regels, dan wil ik dat onderzoeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over financieringsmodellen van digitaleprojectie-infrastructuur voor de film

De voorzitter: De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, twee dagen geleden was het Dag van de film. Ik deed toen mee aan een debat, net als de heer Jan Denolf van uw kabinet. De sfeer op dat debat was helemaal anders dan tijdens het debat van een vijftal jaar geleden in Kladeradatsch, dat sommigen onder u zich nog wel zullen herinneren. Dat debat verliep nogal woelig en de filmsector was toen helemaal niet enthousiast over wat de filmproductie en -distributie in Vlaanderen betrof. Dat is ondertussen veranderd, de sfeer was goed. Men heeft weinig of geen kritiek geuit en er werd zelfs weinig of niet gevraagd om veel meer middelen, en ook dat is uitzonderlijk. *(Opmerkingen van minister Bert Anciaux)*

Ik heb het niet over wat al verworven is.

In dat debat zijn we eigenlijk nooit gekomen tot datgene waar het Vlaamse steunpunt voor beeldende, audiovisuele en mediakunst (BAM) toe wou komen. De heer De Wit van BAM zat daar immers. Dan heb ik het over de infrastructuur voor filmvertoningen in onze regio, meer bepaald de digitaleprojectie-infrastructuur die er in alle bioscopen moet komen.

Er zijn problemen ter zake, niet zozeer voor de grote spelers in de bioscoopwereld, maar veeleer voor de kleine. Dat zijn dan de zogenaamde arthousebioscopen. Er zijn nog acht à negen dergelijke bioscopen in Vlaanderen. De investering die die digitalisering met zich meebrengt, is voor die bioscopen vrijwel niet te dragen. Over de arthousebioscoop is af en toe al eens gedebatteerd in deze commissie. Het zou voor de hand liggen dat er dan naar de overheid wordt gekeken voor een oplossing. Dat is de discussie die we hier ook hebben gevoerd over de boekhandel. De overheid moet iets doen voor die bioscopen. Dat brengt echter een flinke investering met zich mee. Ik vind het dan ook heel goed dat de sector zelf is gaan zoeken naar een oplossing om die digitalisering voor alle bioscopen in Vlaanderen te financieren.

U zult begrijpen dat die digitalisering voor de grote ketens niet zo'n probleem is. Mochten echter de bioscoopuitbaters nu beslissen om een fonds op te richten om die digitalisering door te voeren in de bioscopen, dan zou een bioscoopketen als Kinopolis – om er maar één te noemen – daar wellicht, terecht, niet mee akkoord gaan. Kinopolis is immers een van de grote spelers en die keten zou ten opzichte van die arthousebioscopen de grootste bijdrage leveren. Daarom is er het voorstel van een platform gekomen, een Vlaams of een nationaal platform. Het is onduidelijk wat men nu wil: vandaar ook mijn vragen. Er zou een fonds worden gevormd waarbij alle spelers uit de sector zouden worden betrokken: producenten, distributeurs, bioscoopuitbaters, reclameregie en leveranciers van materiaal. Er bestaan overigens ondertussen al financiële modellen ter zake.

De toestand is vrij problematisch, omdat we daar zeer dichtbij zijn. Ik verwijs naar de vraag van mevrouw Stevens in verband met de ondertiteling van Nederlandstalige films. Ondertiteling is, denk ik, op zichzelf al gemakkelijker in een digitaal systeem dan in de analoge systemen die nu in voege zijn in de bioscopen.

Het digitale systeem heeft voordelen, maar er zijn ook gevaren aan verbonden. Zo zullen de kosten voor de distributeurs dalen, maar de bioscopen zullen zwaar moeten investeren om die digitalisering door te voeren. De kleine arthousebioscopen zitten dus met de handen in het haar. Ze hebben de voorbije maanden en jaren al enkele alarmkreten geslaakt, want ze hebben ook nog andere problemen. Voor hen blijkt het heel moeilijk, zo niet onmogelijk te zijn om de investeringskosten te dragen. Daarmee zou het voortbestaan van een specifieke en waardevolle niche van het cultuuraanbod in het gevaar komen. Die bioscopen hebben immers een eigen filmaanbod. Mochten ze er niet meer zijn, dan zou dat bijzondere aanbod waarschijnlijk ook wel verdwijnen. Het gevaar bestaat ook dat met het verdwijnen van dergelijke bioscopen, ook de distributeurs van een bepaald soort kwaliteitsfilms verdwijnen en dat die films niet meer op dvd of televisie te zien zijn, zodat er steeds minder aandacht is voor dergelijke films en de productie ervan daar uiteindelijk ook onder lijdt.

Daarom bestaat er dus een vraag naar een soort solidariteitsmodel, waarbij ook de distributeurs en de andere spelers die voordelen hebben bij een digitalisering, een bijdrage zouden leveren aan een fonds. Via dat fonds zouden dan de digitaliseringsinvesteringen van bioscopen kunnen worden bekostigd. Daarbij zou worden uitgegaan van de kostprijs van de digitalisering en er zou rekening worden gehouden met het voordeel dat elke partij ervan zou hebben. Dan zou er een model komen dat de kosten en voordelen rechtvaardig spreidt. Dat model bestaat. Het werd onder meer uitgewerkt door de man van een van die arthousebioscopen, namelijk Sphinx. Er zijn er in Gent nog twee: Studio Skoop en Sphinx.

De vraag rijst uiteraard in welke mate een en ander eventueel kan worden opgelegd door de overheid. Mijnheer de minister, ik veronderstel dat u op de hoogte bent van het gevaar van die digitalisering voor die arthousebioscopen. Vindt u ook dat het een streefdoel is de overgang naar het digitale systeem snel, ordentelijk en vooral voor de hele sector te laten verlopen? Wil de Vlaamse overheid een rol spelen in het Vlaamse of nationale platform dat daaruit moet voortkomen? Ziet u ter zake een sturende rol weggelegd voor de Vlaamse overheid?

Er zijn buitenlandse voorbeelden van de ondersteuning van die arthousebioscopen. Kunnen we ons daaraan spiegelen als we daar iets aan willen doen?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Geachte leden, ik ben erg verheugd met de kans die u me biedt om op al die vragen te antwoorden. Zoals u weet, hecht ik veel belang aan de mogelijkheden en de groei binnen onze filmsector en het veranderende bioscooplandschap maakt daar een wezenlijk deel van uit. Ik kan het ook toejuichen dat ons steunpunt het initiatief neemt om een conferentiedag te organiseren over de financieringsmodellen van de digitale projectie-infrastructuur. Ik was daar terdege van op de hoogte. Bovendien kan ik u meedelen dat op 31 oktober op mijn kabinet een werkvergadering is gepland met de vertegenwoordigers van de arthouses, en dat om eens gedetailleerd in te gaan op de specifieke problemen van die inderdaad belangrijke partners.

Mijnheer Vandenbossche, het door u aangehaalde probleem is een complexe materie, die een complex en technisch antwoord vereist. Sta me toe om eerst wat basisinformatie te geven, zodat we allemaal mee kunnen. Dan gaat het over de vraag wat digitale cinema is, wie daarbij betrokken is en wat de voordelen en gevaren zijn. Na die cursus zal ik even een aantal algemene mogelijkheden schetsen met betrekking tot de financiering. Ten slotte wil ik de situatie in buurlanden verbinden aan de situatie in Vlaanderen.

Onder digitale cinema begrijpen we de overgang van 35 millimeterbobijnen en -projectoren naar audiovisueel materiaal op een digitale drager dat wordt geprojecteerd via een digitale projector. Gelieve die definitie uit het hoofd te leren. Dat is een absolute must. Met digitale cinema bedoelen we hier met andere woorden niet het verdelen van een film op dvd of het beschikbaar maken via video on demand. De kwaliteitsstandaard of de resolutie die de projectoren moeten aankunnen, is bepaald door de Amerikaanse studio's en de majors en benadert of overstijgt vanzelfsprekend de 35 millimeter.

Die standaard is vereist voor de profitvertoners met grote zalen zoals onze multiplexen, de arthouses en de culturele zalen met een hoge kwaliteitsstandaard zoals het filmmuseum. Deze servers en projectoren van die standaard zijn duur. Men moet minimaal 60.000 euro per jaar rekenen en voor degelijke installaties kan de prijs zelfs oplopen tot 100.000 euro per unit van server en projector. Voor kleinere zalen die slechts occasioneel vertonen of voor onderwijsinstellingen kan een iets lagere standaard met goedkoper materiaal volstaan, hoewel dat niet aan te raden is.

Iedereen in de sector is het erover eens dat de overgang van 35 millimeter naar digitaal er zal komen. Een scenario zoals nu bij de meeste commerciële films, waar 35 millimeter en digitaal naast elkaar bestaan, is tijdelijk en niet wenselijk want te duur. Die overgang is momenteel volop bezig en dat proces zal binnen enkele jaren voltrokken zijn. Digitale cinema is dus geen vaag toekomstscenario maar al gedeeltelijk een realiteit. Die

digitalisering zal zich helemaal voltrekken, of we dat nu willen of niet. De distributeur doet zijn voordeel, want digitale kopies kosten minder, het ondertitelen moet niet meer per print gebeuren maar gebeurt digitaal, het transport kost minder en er is geen dure stockage nodig. Naar verluidt dalen de kosten voor de distributeur bij benadering met 70 procent. De uitbater daarentegen moet extra investeringen doen. De digitale apparatuur kost minstens 60.000 euro, onderhoudskosten zijn duur en het materiaal kan maximaal afgeschreven worden over een periode van 5 jaar, terwijl een projector van 35 millimeter minstens 30 jaar meegaat als hij goed wordt onderhouden.

Het is een overgang die zich 'business-to-business' situeert, met name tussen distributeur en exploitant. De gebruiker zal nauwelijks een kwaliteitsverschil zien en zal dus niet méér betalen voor een digitale kopie. Dat impliceert dat de exploitant de kosten voor digitale projectie eigenlijk niet kan verhalen op de consument. De producent kan iets bijdragen door de analoge kopie te digitaliseren. In de toekomst zal er echter steeds meer 'digital born' materiaal op de markt komen. Dat betekent dat de komst van de digitale cinema een zaak is tussen distributeurs en exploitanten. De ene drukt zijn kosten en de andere moet investeren. Het lijkt inderdaad in theorie logisch dat een overeenkomst gesloten kan worden waar ze allebei beter van worden.

Toch wil ik nog een paar cijfers geven. In België zijn momenteel 100 van de 500 schermen digitaal. De digitalisering voltrekt zich hoofdzakelijk bij Kinopolis, terwijl UGC, de andere grote cinemagroep, heeft laten weten als allerlaatste de overstap te zullen maken. Dat is een betrachting als een andere. Wereldwijd zijn momenteel 5,5 procent van de schermen digitaal. Verwacht wordt dat dit oploopt tot 49 procent in 2012.

Ik wil bij deze toch benadrukken dat de overgang naar een digitale omgeving ook een pak voordelen met zich meebrengt. De distributieprocessen worden gemakkelijker en efficiënter; een film bereikt vlotter de filmzaal, aangezien er weinig handling is en de film in principe op hetzelfde moment op onnoemelijk veel plaatsen in de hele wereld kan worden uitgebracht. De distributeur verdwijnt niet maar kan zich meer toeleggen op marketing, pers, media en publiekswerving. Hét grote voordeel van digitale cinema is echter het potentieel van grotere diversiteit in het aanbod. Met digitale cinema kunnen digitale kopies van veel diversere films langer beschikbaar blijven. Als filmzaal kiest men niet alleen uit het aanbod van de nieuwe films die distributeurs aanbieden maar uit een wellicht veel grotere catalogus. En het publiek wordt actiever betrokken bij de filmzaal. Zo is er het voorbeeld van de bioscoop die een kortfilmfestival organiseert en parallel daaraan een onlinecompetitie organiseert voor filmpjes van 90 seconden. Iedereen kon zelfgemaakte filmpjes opladen op de website van de bioscoop. De winnende digitale filmpjes werden op het einde van het festival in de bioscoop vertoond.

Laat me toe om bij deze evolutie een aantal vragen en bedenkingen te formuleren. Het materiaal blijft duur en er is weinig hoop op prijsverlaging omdat de vraag niet zo groot is en omdat dit hoogwaardige materiaal niet meteen zal opengesteld worden voor de consumentenmarkt. De overgangssituatie creëert onzekerheid en dubbel werk. Bij overgangssituaties is dat vaak het geval. 35 millimeter en digitaal bestaan naast elkaar en de situatie is complex. De grote kapitaalkrachtige groepen kunnen investeren en experimenteren met de nieuwe mogelijkheden maar de kleinere zalen hebben geen kapitaal om te investeren. De industrie stelt zelf een businessmodel voor dat niet haalbaar is voor de kleinere zalen. De zogenaamde Virtual Print Fee (VPF) is een systeem waarbij de filmzaal ongeveer 450 euro van de distributeur krijgt per filmtitel die er vertoond wordt. Dat bedrag geldt enkel voor 'first run'-films of de eerste vertoonreeks. Kleinere zalen brengen echter te weinig dergelijke films uit en zullen dus nooit met die VPF hun investering kunnen afbetalen. Ze draaien ook 'second run' of een film die eerst in een multiplex loopt en pas daarna bij hen. Daarvoor krijgen ze maar 150 à 200 euro. Ofwel tonen ze films die nog niet in dat digitale systeem zitten. Bovendien kan een kleine filmzaal pas investeren als ze over contracten beschikt met distributeurs die enkele jaren bestrijken, omdat de banken dit eisen vooraleer een lening toe te staan. Een kleinere zaal kan dat soort langetermijncontracten niet voorleggen.

Studies hebben uitgewezen dat als men de optelsom maakt van alle films die per jaar in een land worden uitgebracht, de kostenreductie van de distributeurs bij digitale cinema, en daartegenover de kost om alle bestaande schermen te digitaliseren, men uitkomt op een nuloperatie. In principe is het dus mogelijk om exploitanten en distributeurs samen te brengen en tot een overeenkomst te komen. Zoals zo vaak is degene die alles krijgt echter niet dikwijls geneigd iets te geven aan degene die niets krijgt.

Men zou een datum kunnen afspreken waarbij men de overgang maakt en een systeem afspreken om de kostenreductie te laten terugvloeien naar degenen die de investeringen moeten doen. Een dergelijke overeenkomst zou gedragen kunnen worden door de premisse dat alle spelers elkaar nodig hebben en er alle belang bij hebben dat iedereen in dit digitale verhaal mee stapt. Dat is echter de theorie.

In de praktijk lukt dit momenteel niet omdat er te veel verschillende belangen zijn en omdat de spelers zich blijkbaar nog niet hebben kunnen laten overtuigen door een gemeenschappelijk hoger belang. De grote groepen zijn concurrenten van elkaar en de verstandhouding tussen groot en klein is momenteel niet van dien aard dat er een overeenkomst uit de bus zou kunnen komen. Dat betekent dat de idee van een soort solidariteitsfonds de enige garantie vormt dat alle spelers in dat

digitale verhaal kunnen stappen. De oplossing van de VPF is een alternatief, maar heeft, zoals daarnet geschetst, als nadeel dat het slechts zal werken voor de grote distributeurs en multiplexen en dat de kleinere arthousezalen en culturele vertoners niet snel hun investeringen zullen kunnen terugverdienen, als dat al mogelijk zou zijn.

Het betekent ook dat het niet evident is dat de overheid deze kleine zalen te hulp schiet omdat dan de grotere spelers hun voordeel doen en niet langer solidair hoeven te zijn met die kleinere spelers. Daarnaast is het maar de vraag of de overheid één handelszaak kan subsidiëren en de andere niet, en welke criteria men dan moet hanteren. Bovendien is iedereen bang van overheidssubsidies om de kleinere zalen te helpen digitaliseren omdat hierdoor onder andere de prijzen van het materiaal zeker niet zullen dalen door de verwachte stijgende vraag. En de leveranciers zullen speculeren op het engagement vanuit de overheid.

Kunnen we ons laten inspireren door het buitenland? Europa geeft steun aan onze distributeurs die Europese, en dus niet-Belgische of niet-Vlaamse, films uitbrengen en geeft steun aan zalen die een minimumpercentage Europese films vertonen. Dat gebeurt via het netwerk Europa Cinemas. Verder is er in een zeer kleine steun voorzien voor zalen om te kunnen digitaliseren. Ook dat verloopt via Europa Cinemas.

In de VS staat men het verst, omdat daar de studio's, distributeurs en filmzalen één keten vormen en makkelijker zo'n overeenkomst van 'business to business' kunnen maken. In Europa is het veld van distributeurs en exploitanten diverser en zijn de belangen zeer verschillend.

In Nederland heeft men vanaf 2001 geëxperimenteerd met digitale projectie om het aanbod te diversifiëren. Filmhuizen kregen gratis digitale projectie, op voorwaarde dat ze films zouden tonen die anders niet in de zalen worden uitgebracht. Het ging vooral om documentaires die men één dag per week moest draaien. Dit experiment, waar het Filmfonds bij betrokken was, was heel leerzaam en toonde aan dat diversificatie baat heeft bij digitale cinema. Dit experiment heeft er echter niet voor gezorgd dat er stabiele businessmodellen werden ontwikkeld. Ondanks de goede resultaten van het experiment blijft men ook in Nederland geblokkeerd, net zoals in andere landen.

Het solidariteitsmodel werkt niet omdat de dominante groep Pathé op eigen houtje digitaliseert en als grootste groep de anderen niet nodig heeft. Intussen komen de andere spelers niet tot een akkoord: sommigen vinden dat de overheid alles moet betalen, anderen vinden dan weer dat men tot een businessmodel moet komen binnen het veld, dus tussen distributeurs en exploitanten.

Voorlopig dient zich geen oplossing aan waar iedereen achter staat, al blijven distributeurs en exploitanten wel met elkaar praten.

In het Verenigd Koninkrijk heeft de Film Council enkele jaren geleden het initiatief genomen om de kleinere zalen een eenmalige subsidie te geven met lottogeld, om één scherm per bioscoop digitaal uit te rusten. Het project met de toepasselijke naam Digital Cinema Network bereikte vooral arthousebioscopen, maar ook kleinere multiplexen in de provincie met een kleine omzet, die evenwel een belangrijke lokale functie hebben om in een uitgestrekt land als het Verenigd Koninkrijk bewoners van afgelegen kleine steden en dorpen toch te bedienen.

De bedoeling was dat men op die manier zou leren omgaan met digitale cinema en geld opzij zou kunnen zetten om na vijf jaar, wanneer het materiaal is afgeschreven, op eigen benen de investering te kunnen finaliseren. De evaluatie van dit project moet nog gebeuren.

Hoe liggen de kaarten momenteel in Vlaanderen? Kinepolis kan onderzoek doen en investeren in digitale projectie. Ze nemen een voortrekkersrol op en hebben reeds verschillende zalen van hun complexen uitgerust. De Utopia Groep zal binnenkort de digitalisering van de zalen starten. UGC zal pas digitaliseren als de businessmodellen stabiel zijn. Zij spelen geen voortrekkersrol en zullen pas als laatste toetreden, als het echt niet anders meer kan. Zij hebben niets tegen digitale cinema, maar hebben ervoor gekozen om geen risico te lopen.

De kleinere filmzalen in kleine steden, de arthousecinema's, de culturele centra en culturele vertoners kunnen niet investeren in digitale cinema. Zij dreigen uit dit verhaal van digitale cinema te vallen. Distributeurs volgen de filmzalen en nemen zelf niet het voortouw. Als een exploitant een digitale print vraagt, zullen zij daarvoor zorgen, maar zij spelen geen stimulerende rol.

De Vlaamse overheid moet, zoals in de besproken landen, bekommerd zijn om de diversiteit in het aanbod en de mogelijkheden tot grotere participatie die digitale cinema biedt. Ze zal deze transitie dan ook op de voet volgen en haar rol bepalen in overleg met de sector en na degelijke consultatie. Er moet bijvoorbeeld worden nagegaan wat het aandeel is van Cultuur in deze discussie, of er ook een economische component aan verbonden is en of Economie hier ook een rol in kan spelen. Er zal een onderscheid moeten worden gemaakt tussen handelszaken en culturele initiatieven. En binnen de handelszaken moet een overheid, volgens de vooralsnog heersende doctrine, oppassen om niet marktverstoring te werken.

Ook de rol van CultuurInvest moet hierin worden geplaatst. Aangezien er nog geen sluitende business-

modellen bestaan voor de digitalisering van de kleinere zalen, kan CultuurInvest op dit moment nog niet echt een constructieve rol spelen. Zijn rol is zeker niet uitgesloten, maar nu nog te onduidelijk.

Het steunpunt BAM speelt een belangrijke bemiddelende rol. Ik denk dan aan de zeer leerzame en succesvolle workshops en conferenties die BAM in juli organiseerde rond toekomstmodellen in filmvertoning, aan de conferentie rond digitale cinema van 3 oktober, waar een stand van zaken werd opgemeten in Vlaanderen, Nederland en Groot-Brittannië, en aan de conferentie rond nieuwe bioscoopmodellen die ze organiseerden tijdens het recente Filmfestival van Gent.

BAM engageert zich ertoe verder met de sector te praten, na te gaan welke financieringsmodellen mogelijk en haalbaar zijn, en tot concrete plannen en partnerships te komen. Als minister van Cultuur word ik daar altijd nauw bij betrokken.

Het is ten slotte niet enkel een kwestie van technologie, collega's. De technologie op zich zal niet tot meer diversiteit in het aanbod of een diverser publiek leiden. We moeten de discussie rond digitale cinema aangrijpen om na te denken over de situatie in het Vlaamse audiovisuele vertonerlandschap en hoe daar nog meer dynamiek in kan worden gebracht. Wie zijn de spelers, hoe kunnen zij een divers en rijk aanbod genereren, hoe spelen ze op

elkaar in, hoe kunnen ze de participatie aan film nog vergroten en meer in de diepte werken met lokale gemeenschappen?

Naast het uitwerken van businessmodellen zal er dus ook gewerkt moeten worden aan een betere netwerking tussen de filmzalen in het landschap van cultuur – zoals kunstencentra, cultuurcentra en bibliotheken – en onderwijs: een sterkere publiekswerking en publiekswerping en het actief betrekken van het publiek bij de filmzaal, het bedienen van de diverse publieken en luisteren naar de vraag van het publiek, in plaats van enkel aanbodgericht te werken. Ik denk hier ook in het bijzonder aan het probleem van de ondertiteling, dat daar net nog ter sprake kwam in mijn antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw Stevens. In een digitale omgeving lost het ondertitelingsprobleem zichzelf veel gemakkelijker op.

Dat zijn een pak uitdagingen, maar ik heb er het volste vertrouwen in.

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Wordt vervolgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.